

**ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA
V PRAZE**

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

Katedra ekonomických teorií

**Vývoj nezaměstnanosti v Praze po vzniku
samostatné ČR**

Autor diplomové práce = Jana Madejová

Vedoucí diplomové práce = PhDr. Ing. Lucie Severová

©Praha 2010

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma Vývoj nezaměstnanosti v Praze po vzniku samostatné ČR jsem vypracovala samostatně a že jsem všechny použité zdroje uvedla v seznamu literatury.

.....

V Praze dne 31. března 2010

Jana Madejová

Poděkování:

Děkuji vedoucí mé diplomové práce PhDr. Ing. Lucii Severové za rady a čas, který mi po celý průběh vypracování práce věnovala.

**VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI V PRAZE
PO VZNIKU SAMOSTATNÉ ČR**

**DEVELOPMENT OF UNEMPLOYMENT
IN PRAGUE AFTER INCEPTION OF
INDEPENDENT THE CZECH
REPUBLIC**

Souhrn

Diplomová práce na téma „ Vývoj nezaměstnanosti v Praze po vzniku samostatné ČR“ se zaměřuje na analýzu nezaměstnanosti v hlavním městě od roku 1993 do roku 2009. V úvodu je definována nezaměstnanost a pojmy, které s ní bezprostředně souvisí. Dále je sledován vývoj na trhu práce v Praze a faktory, které ji v jednotlivých letech nejvíce ovlivnily. Každé sledované období je srovnáváno se situací v České republice. V závěru je proveden sociologicko-empirický výzkum zaměřený na „Uplatnění studentů Provozně ekonomické fakulty v průběhu studia v pracovním procesu“. Kvantitativním sběrem dat je zjištěno, jak se studenti připravují na budoucí povolání, zvyšující se konkurenci na trhu práce a nároky zaměstnavatelů.

Klíčová slova

Nezaměstnanost, zaměstnanost, trh práce, dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost, analýza nezaměstnanosti, míra nezaměstnanosti, politika zaměstnanosti, Praha.

Summary

The final thesis, called „The Development of Unemployment in Prague after the Origin of the Autonomous CR,“ focuses on the analysis of unemployment in the capital city from 1993 to 2009. In the introduction, the unemployment and connected terms are defined. In addition, the work deals with employment market trends and with factors which influenced employment in recent years. Each period in view is compared with the situation in the CR. In conclusion, a sociologic-empirical research was conducted with a focus on “ Assertion of Students of Faculty of Economics and Management within the Study Period in the Working Process”. By means of quantitative data acquisition, it is inquired how students prepare themselves for a future occupation, increasing competition at the labour market, and demands of employers.

Key word

Unemployment, employment, labor market, voluntary unemployment, involuntary unemployment, analysis of unemployment, unemployment rate, employment Policy, Prague

Obsah

1. ÚVOD	6
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	8
3. CHARAKTERISTIKA NEZAMĚŠTNANOSTI	11
3.1. Nezaměstnanost:	12
3.1.1. Zaměstnaní:	12
3.1.2. Ekonomicky neaktivní:	13
3.1.3. Míra nezaměstnanosti:	13
3.1.4. Ekonomické dopady nezaměstnanosti:	13
3.1.5. Sociální dopady nezaměstnanosti:	13
3.2. Politika zaměstnanosti:	14
4. NEZAMĚŠTNANOST JAKO ZÁKLADNÍ MAKROEKONOMICKÝ UKAZATEL	16
4.1. Trh práce a politika zaměstnanosti	16
4.1.1. Nabídka práce	17
4.1.2. Poptávka po práci	18
4.1.3. Rovnováha na trhu práce	20
4.2. Typy nezaměstnanosti	21
4.2.1. Frikční (třecí) nezaměstnanost	21
4.2.2. Sezónní nezaměstnanost	21
4.2.3. Strukturální nezaměstnanost	21
4.2.4. Cyklická nezaměstnanost	22
4.3. Přirozená míra nezaměstnanosti	22
4.4. Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost	23
4.4.1. Dobrovolná nezaměstnanost	23
4.4.2. Nedobrovolná nezaměstnanost	24

4.5.	Institucionalizace na trhu práce	25
4.5.1.	Segmentace trhu práce	26
5.	NEZAMĚSTNANOST V PRAZE	27
5.1.	Hlavní město Praha.....	27
5.1.1.	Historie hlavního města.....	28
5.2.	Sociálně-ekonomické ukazatele Prahy	30
5.2.1.	SWOT analýza hlavního města	31
5.2.2.	Osamostatnění ČR.....	34
5.3.	Praha po roce 1993.....	35
5.3.1.	Nezaměstnanost v ČR v letech 1994 - 1996.....	37
5.4.	Praha v letech 1994 - 1996.....	37
5.4.1.	Nezaměstnanost v ČR v období 1997 - 1999	38
5.5.	Praha pro období 1997 - 1999	38
5.5.1.	Nezaměstnanost v ČR pro roky 2000 - 2004	39
5.6.	Praha v letech 2000 - 2004.....	40
5.6.1.	Odvětvová struktura Prahy 2000 - 2004.....	42
5.6.2.	Nezaměstnanost v ČR v letech 2005 - 2008.....	42
5.7.	Praha v období 2005-2008.....	43
5.8.	Ekonomická situace ve světě v roce 2009.....	47
5.8.1.	Česká republika v době finanční krize	48
5.9.	Praha v roce 2009.....	49
6.	UPLATNĚNÍ STUDENTŮ PEF V PRŮBĚHU STUDIA V PRACOVNÍM PROCESU.....	50
6.1.	Sociologicko empirický výzkum	50
6.1.1.	Rozvaha o možnosti a vhodnosti řešení vybraného problému (VP) pomocí sociologického empirického výzkumu (SEV).....	51

6.1.2.	Cílové zaměření VP	52
6.1.3.	Stanovená obecná hypotéza (OH)	52
6.1.4.	Vypracovaný přirozený systém (PS).....	52
6.1.5.	Vypracovaný soubor pracovních hypotéz (PH)	56
6.1.6.	Rozhodnutí o populaci, návrh výběru vzorku	57
6.1.7.	Rozhodnutí o technice sběru dat	57
6.2.	Výsledky výzkumu	58
6.2.1.	Demografické údaje	58
6.2.2.	Informace o studiu.....	60
6.3.	Ověření stanovených pracovních hypotéz	66
6.3.1.	PH1 = VnP3 x OP13	66
6.3.2.	PH2 = OP22 x OP15	67
6.3.3.	PH3 = VnP5 x OP16	68
6.3.4.	PH4 = VnP2 x OP14	70
6.3.5.	PH5 = VnP1 x OP14	72
6.3.6.	PH6 = OP13 x VnP3	73
6.3.7.	Zhodnocení stanovených hypotéz	74
7.	ZÁVĚR.....	77
8.	SEZNAM LITERATURY	80
8.1.	Odborná literatura	80
8.2.	Zdroje z internetu	81
8.3.	Použité zkratky	82
8.4.	Seznam grafů, tabulek a obrázků.....	83
9.	PŘÍLOHY	86

1. ÚVOD

Nezaměstnanost je charakteristický jev pro nerovnováhu na trhu práce. Jde o převahu nabídky práce nad poptávkou. Občané chtějí pracovat, ale pracovní trh neuspokojuje jejich potřeby.

Jde o sociálně-ekonomický jev, který se poprvé objevil na začátku 90. let. Změnu způsobil přechod od centrálně plánované ekonomiky k ekonomice tržní. V dnešní době se nezaměstnanost stává stále větším problémem, který ovlivňuje fungování celého státu. Nezaměstnanost mění svoji podobu a v posledních desetiletích je charakteristická její relativně vysoká míra a stálost ve většině zemí.

Vláda napomáhá vyrovnání nerovnováhy na trhu práce pomocí specifických nástrojů aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti. Aktivní politikou zaměstnanosti vytváří nová pracovní místa a stimuluje poptávku. Nástroje, které zmírňují dopady nezaměstnanosti, spadají do pasivních zásahů vlády. Důsledky nezaměstnanosti jsou ekonomického charakteru, snižuje se hrubý domácí produkt a snižují se také příjmy obyvatel. Jedná se také o sociální problémy, které přinášejí psychické ztráty, deprese a vytěsnění ze společnosti.

Každý stát se s nezaměstnaností vyrovnává podle svých možností. Rozdíly ale nejsou pouze mezi státy. Velké rozdíly v míře nezaměstnanosti můžeme spatřovat také uvnitř státu. Důvodem mohou být rozdílné klimatické, geografické, průmyslové a jiné podmínky. Kraje uvnitř státu disponují rozdílnými zdroji.

Diplomová práce se zaměřuje na hlavní město ČR. Oproti jiným krajům, nabízí velké množství pracovního uplatnění. Praha je sídlem prezidenta republiky, vlády, ústředních státních orgánů, Vrchního soudu, řady ústředních i územních samosprávních celků, sídla většiny politických stran, centrály církví, náboženství, státních institucí, organizací a firem. Hlavní město je také celostátním centrem školství, zdravotnických zařízení a výzkumných pracovišť. Tyto instituce na sebe váží řadu pracovních míst, i proto je Praha atraktivní pro občany České republiky i cizí státní příslušníky, kteří sem

migrují. Jde o největší regionální trh práce v republice. Průměrné mzdy v Praze dosahují vyšších hodnot, charakteristickým rysem je zejména podprůměrná míra nezaměstnanosti. Kvalifikace pracovní síly se také výrazně liší od ostatních regionů, v hlavním městě se sdružuje téměř třetina osob s vysokoškolským vzděláním. Praha je tak specifickým krajem, který je v ČR nezastupitelný. Dosavadní vývoj v hlavním městě lze přičíst vysoké lokalizační atraktivitě trhu práce a schopnosti pokrýt zvýšenou poptávku. Přispívá tomu jak profesní mobilita vnitřních zdrojů, tak rychle rostoucí zdroje mimopražských i zahraničních pracovníků. V rámci dojížděky za zaměstnáním je hlavním a dominujícím centrem nejen pro Středočeský kraj, který ji obklopuje. Práce se zaměřuje také na výčet slabých stránek, které atraktivitu hlavního města zastiňují. Mezi ně patří zvýšená kriminalita, zhoršené životní prostředí, dopravní přetíženost a zvýšené životní náklady.

Práce sleduje vývoj nezaměstnanosti v hlavním městě od roku 1993 do roku 2009. Zdůrazňuje ukazatele, které trh práce ve zkoumaném roce ovlivnily. Zmíněnými ukazateli jsou například přechod z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní, změny v demografii, vstup do EU, změny v zaměstnání podle odvětví OKEČ a celosvětová finanční krize. Míra nezaměstnanosti se v Praze vyvíjí téměř stejně jako v celorepublikovém průměru. Dosahuje však polovičních hodnot.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

Diplomová práce je zaměřena na vývoj nezaměstnanosti v Praze po vzniku samostatné ČR. Situace na trhu práce v hlavním městě je tak analyzována od roku 1993 do roku 2009. Práce má tři základní cíle. Prvním je vymezit nezaměstnanost z teoretického hlediska. Charakterizovat nezaměstnanost a pojmy, které s ní bezprostředně souvisí. Uvést jednotlivé typy, příčiny vzniku nezaměstnanosti a zaměřit se na způsob jejího měření. Druhým cílem je uvést, jak se změnila situace na trhu práce v Praze po osamostatnění ČR až do loňského roku, tedy roku 2009. Zaměřuje se na ty faktory, které trh práce ovlivnily nejvíce, tedy změny demografické, sociální a ekonomické. V poslední části práce díky sociologicko-empirickému výzkumu získáme informace o uplatnění studentů Provozně ekonomické fakulty v průběhu studia v pracovním procesu.

Nezaměstnanost představuje, jak historicky, tak v současnosti, jeden z nejdiskutovanějších problémů tržního hospodářství. Nejedná se ovšem pouze o ekonomický problém, ale také o problém sociální, kterým se diplomová práce v první části zabývá. Uvádí také několik definic nezaměstnanosti od různých autorů. Vymezuje základní pojmy týkající se zaměstnanosti, charakteristiky aktivní a pasivní politiky zaměstnanosti a výpočet míry nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je přirozená pro svobodnou společnost, tržní hospodářství a demokracii. Tímto tématem se zabývá druhá část práce, která se týká nezaměstnanosti jako ekonomického problému. S tím souvisí trh práce, který je tvořen třemi základními faktory. Jedná se o nabídku práce, poptávku po práci a cenu práce. Uvedeny jsou hlavní determinanty, které na tyto faktory působí a způsobují nerovnováhu na trhu práce. Graficky jsou znázorněny změny na trhu práce. V této části jsou také charakterizovány typy nezaměstnanosti, přirozená míra nezaměstnanosti, dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost. Informace k první a druhé části práce čerpají především z odborné ekonomické literatury a zpracovány jsou popisnou metodou.

Práce se zabývá vývojem nezaměstnanosti v hlavním městě. Podstatnou částí je tedy charakteristika Prahy, stručný popis její historie a členění podle klasifikace územních

statistických jednotek CZ-NUTS. Pro získání přehledu o současném postavení hlavního města jsou popsány sociálně-ekonomické ukazatele. SWOT analýzou jsou zhodnocené silné a slabé stránky hlavního města, jeho rozvojové příležitosti a hrozby stávající a budoucí. Uvedena je vždy situace na trhu práce v ČR a v Praze ke konkrétnímu období, pro lepší zhodnocení celkového stavu. Pro přehlednost jsou také vloženy tabulky s údaji, se kterými se v dané části pracuje. Konkrétní období se zaměřují na faktory, které měly vliv na vývoj nezaměstnanosti. V úvodu analýzy je uvedena celková tabulka nezaměstnanosti pro zkoumané roky. Dále je stručně popsána ekonomická a politická situace. V roce 1993 ovlivnil vývoj nezaměstnanosti otevřený trh práce, tedy přechod z centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku tržní. Dalším zkoumaným obdobím je rok 1994 - 1996. Nezaměstnanost v Praze se zde pohybovala pod hranicí 3%. Křivka nezaměstnanosti v ČR mírně rostla, naopak v Praze klesala. Období 1997 - 1999 bylo ve znamení rychlejšího růstu míry nezaměstnanosti. Vliv na toto období má zejména demografie. Roky 2000 - 2004 byly důležité pro celou ČR. Rok 2004 byl rokem vstupu do EU a ovlivňujícím faktorem pro trh práce. Popsány jsou zvýšené možnosti na trhu práce, porovnání situace v ČR a v členských státech, zejména pak vliv vstupu EU na hlavní město ČR a jeho zaměstnanost. V tomto období jsou výrazné změny v odvětvové struktuře. Nezaměstnanost v roce 2005 - 2008 analyzuje vývoj v Praze v porovnání s ostatními kraji ČR. Vliv na trh práce měly změny v migraci obyvatelstva. Poslední část analýzy nezaměstnanosti práce se zaměřuje na ekonomickou situaci ve světě v roce 2009, kdy se svět dostal do finanční krize. Grafickou metodou srovnává situaci v USA a v ČR. Protože se jedná o loňský rok, situaci na trhu práce hodnotí stručně, pro nedostatek prozatím zveřejněných informací. Data týkající se vývoje nezaměstnanosti jsou čerpány z výročních zpráv Českého statistického úřadu, Úřadu práce hlavního města a z Ministerstva práce a sociálních věcí. Tabulky a grafy jsou zpracovány samostatně ze získaných dat. Z odborné literatury byly použité informace týkající se především celkové ekonomické a politické situace v ČR a v Praze.

V hlavním městě je téměř 30% ze všech vysokoškolsky vzdělaných osob ČR. Pro absolventy to znamená především silně konkurenční trh práce. Zaměstnavatelé dávají

přednost absolventům, kteří již mají požadovanou praxi v oboru. Diplomová práce se pomocí sociologicko-empirického výzkumu zaměřila na studenty České zemědělské univerzity v Praze, konkrétně Provozně ekonomické fakulty. Informace jsou získané kvantitativním přístupem, tedy dotazníkovou metodou. Výzkumný problém je zaměřen na aktivity studentů Provozně ekonomické fakulty v přípravách na budoucí povolání. Dále je stanovena obecná hypotéza „ stále více studentů sbírá mimo školní také další informace a pracovní zkušenosti z daného oboru již při studiu, hlavním důvodem je získání praxe a odstranění překážek pro hledání budoucího zaměstnání“. V návaznosti na obecnou hypotézu jsou určeny obsahové a vnější proměnné. Pro vytvoření podstatných vztahů mezi vybranými proměnnými je utvořen soubor pracovních hypotéz. Standardizovaný dotazník umožnil výzkumný problém zaměřit na velký počet respondentů. Dotazovaní nebyli záměrně věkově omezeni, aby bylo z výsledků zřejmé, kdy se studenti začínají aktivně připravovat na budoucí povolání. Podmínkou bylo pouze studium Provozně ekonomické fakulty prezenčního studia a česká státní příslušnost. Dotazníky byly rozeslány mezi studenty v elektronické podobě.

3. CHARAKTERISTIKA NEZAMĚSTNANOSTI

Nezaměstnanost je v moderní ekonomii velmi významný jev. Od 30. let 20. století je nezaměstnanost jedním z prioritních témat hospodářské politiky. Podstatným je také směr, kterým se ekonomická teorie orientuje. [1]

Nezaměstnanost je jedním ze staronových jevů a ČR se s ní musí vyrovnávat. Nezaměstnanost není považována za vážný ekonomický, ale ani za sociální problém, pokud se nestává masovou. Pokud se však stane masovou a doba trvání jednotlivých případů se prodlužuje, dostává se nezaměstnanost do centra pozornosti nejen těch, kdo ztrácejí práci, ale i do centra pozornosti celé společnosti a jejích státních a politických institucí. [8]

Obvykle vychází z faktu, že samotná existence nezaměstnanosti je vlastně přirozeným fenoménem a atributem svobodné společnosti, založené na tržním mechanismu a demokracii. [8]

K nezaměstnanosti dochází, pokud se na trhu práce objeví nerovnováha. Tato nerovnováha je způsobena převisem nabídky nad poptávkou po práci.

Působení nezaměstnanosti na společnost závisí na jejím rozsahu a také na délce trvání. Pokud je míra nezaměstnanosti pod 5%, problémy s ní jsou řešitelné. Bývá většinou tvořená změnami ekonomickými a malé části práce schopného obyvatelstva, které nechce pracovat. Tato míra nezaměstnanosti, může mít pozitivní vliv na zaměstnané osoby. Ty se bojí o ztrátu svého zaměstnání a proto lépe plní svěřené úkoly.

Je-li nezaměstnanost přes 10%, stává se brzdou rozvoje ekonomiky a neúměrně ji zatěžuje. Dochází tak k plýtvání lidskými zdroji. Rostou výdaje státu na hmotné zabezpečení nezaměstnaných, snižuje se koupěschopnost obyvatelstva. Nezaměstnanost také působí na pokles stability společnosti a ztrátu sociálního smíru. [11]

3.1. Nezaměstnanost:

Představuje historicky, ale i v současnosti jeden z nejsledovanějších a nejdiskutovanějších jevů tržního hospodářství. Nezaměstnanost lze charakterizovat jako takový stav ekonomiky, kdy osoby v produktivním věku chtějí pracovat, tedy práci aktivně hledají, ale nemohou najít uplatnění. Obyvatele tedy můžeme rozdělit na zaměstnané a nezaměstnané, tedy ekonomicky aktivní a osoby ekonomicky neaktivní.

Za nezaměstnanou osobu se podle zákona č. 1/1991 Sb. o zaměstnanosti v ČR považuje ta osoba, která splňuje tyto předpoklady:

1. není v pracovním, anebo podobném vztahu, nevykonává samostatnou výdělečnou činnost, ani se nepřipravuje soustavně na povolání
2. požádala osobně, anebo písemně o zprostředkování vhodného zaměstnání u územního orgánu práce v místě svého trvalého bydliště
3. jde o osobu, která může a chce pracovat, ale nenašla (sama nebo prostřednictvím úřadu práce) vhodné pracovní místo [9]

3.1.1. Zaměstnaní:

Jedná se o osoby, které vykonávají jakoukoli placenou práci. Mezi zaměstnané se řadí také osoby pracující na částečný úvazek a osoby dočasně v práci nepřítomné, např. osoby na mateřské dovolené nebo nemocné osoby.

Osoba nezaměstnaná musí splňovat 3 podmínky:

1. osoba starší 15 let
2. aktivně hledající práci
3. je připravená k nástupu do práce do 14 dnů

3.1.2. Ekonomicky neaktivní:

Tvoří ty osoby, které nesplňují ani jednu podmínku ekonomicky zaměstnaných nebo nezaměstnaných.

3.1.3. Míra nezaměstnanosti:

Je procento nezaměstnaných z ekonomicky aktivního obyvatelstva. [10]

Rozsah nezaměstnanosti se měří ukazatelem míry nezaměstnanosti. Tu získáme jako podíl počtu nezaměstnaných k celkovému počtu pracovních sil.

$$U = \frac{U}{L + U} * 100$$

Kdy:

u - míra nezaměstnanosti

U - počet nezaměstnaných

L - počet zaměstnaných [4]

3.1.4. Ekonomické dopady nezaměstnanosti:

1. ztráta statků a služeb, které by mohly být nezaměstnanými vyrobeny
2. náklady na nezaměstnanost, jež jsou tvořeny například sociálními dávkami, podporou v nezaměstnanosti a výdaji na rekvalifikaci, což zatěžuje státní rozpočet

3.1.5. Sociální dopady nezaměstnanosti:

1. pokles životní úrovně nezaměstnaného a jeho rodiny, chudoba, ztráta naděje
2. stres, zdravotní problémy, alkoholismus a rostoucí míra kriminality
3. ztráta kvalifikace

Přední teoretikové sociální politiky jako např. W. H. Beveridge, nebo K. Engliš, pokládají nezaměstnanost za sociální zlo, kterému je třeba promyšleně a organizovaně čelit. [11]

Dopady nezaměstnanosti záleží především na čase. Čím déle je osoba bez zaměstnání, tím závažnější jsou důsledky. Pokud je nezaměstnanost vysoká, dochází k mrhání zdroji a důchody lidí jsou nízké, během takových období rovněž ekonomické obtíže ovlivňují emoce lidí a rodinný život. Je v zájmu státu řešit nezaměstnanost a její dopady. Situaci se zabývá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a úřady práce. Politika zaměstnanosti ovlivňuje jednání jednotlivců a institucí na trhu práce. Jejím cílem je optimalizovat zaměstnanost podle přijatých kritérií. [11]

Kritériem, podle kterého se posuzuje úspěšnost či neúspěšnost politiky zaměstnanosti, je míra nezaměstnanosti, nejčastěji charakterizovaná procentem nezaměstnaných z obyvatelstva v ekonomicky aktivním věku, kteří mohou a chtějí pracovat. Mezi hlavní úkoly politiky zaměstnanosti patří zajištění práva na zaměstnání – zajištění práva osoby, která chce a může pracovat a o práci se uchází. Hlavním úkolem státní politiky zaměstnanosti je dosahování rovnováhy na trhu práce, tedy rovnováhy mezi nabídkou práce a poptávkou po práci. Politiku zaměstnanosti tedy můžeme charakterizovat jako:

1. snahu o dosažení takové zaměstnanosti, která by byla v souladu s očekávaným rozvojem výroby a služeb, včetně rozvoje technologie a organizace práce
2. ovlivňování trhu práce směrem k vyrovnaní nabídky pracovních příležitostí a poptávky fyzických osob po zaměstnání

3.2. Politika zaměstnanosti:

Aktivní politika zaměstnanosti je souhrn opatření směřující k zajištění maximálně možné úrovně zaměstnanosti – tedy i minimální míry nezaměstnanosti.

Jde především o:

1. rekvalifikace

2. investiční pobídky
3. veřejně prospěšné práce
4. společensko-účelné pracovní místa
5. překlenovací příspěvky
6. příspěvky na dopravu zaměstnání
7. příspěvky při přechodu na nový podnikatelský program

Pokud mluvíme o pasivní politice zaměstnanosti, jde zejména o podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, kterou hradí stát. Jedná se o příjem vždy nižší než příjem v posledním zaměstnání. [11]

Působnost Ministerstva práce a sociálních věcí je zejména v soustavném sledování a vyhodnocování situace na trhu práce. Zpracování koncepce státní politiky zaměstnanosti. Přípravování programů při dalším uplatnění zaměstnanců. Podporování zřizování společensky účelných pracovních míst, vytváření veřejně prospěšných prací a pořádání rekvalifikačních kurzů. Také spravuje prostředky na zabezpečení státní politiky zaměstnanosti. Vykonává kontrolní činnost na úseku zaměstnanosti. Uděluje a odnímá povolení PO nebo FO k výkonu zprostředkovatelského zaměstnání za úhradu. Řídí úřady práce. [3]

Úřady práce sledují a hodnotí stav na trhu práce. Informují občany a zaměstnavatele. Zprostředkovávají vhodné zaměstnání. Poskytují občanům poradenské služby. Vedou evidenci uchazečů o zaměstnání. Rozhodují o vyřazení z evidence. Organizují rekvalifikace. Podporují zřizování nových pracovních míst. Vydávají a zamítají povolení k zaměstnávání cizinců. Spolupracují s institucemi, ovlivňujícími trh práce. Kontrolují dodržování závazných právních předpisů o zaměstnání. Hospodaří s finančními prostředky. [3]

4. NEZAMĚSTNANOST JAKO ZÁKLADNÍ MAKROEKONOMICKÝ UKAZATEL

Zabývá se ekonomikou jako celku. Studuje příčiny vývoje jejich dopad na 4 agregované proměnné. Těmi jsou hrubý domácí produkt, inflace, nezaměstnanost a obchodní bilance. [10]

Hrubý domácí produkt (HDP) zachycuje, kolik se v dané republice vyrobí finálních statků. Inflace vyjadřuje, jak se za daný rok změnila cenová hladina. Obchodní bilance vyjadřuje rozdíl mezi vývozem a dovozem. Míra nezaměstnanosti určuje, kolik procent lidí z tzv. ekonomicky aktivního obyvatelstva je nezaměstnaných. [10]

Nezaměstnanost se mimo jiné vyznačuje také tím, že se HDP pohybuje pod úrovní potenciálního HDP. Potenciální HDP je maximální úroveň HDP, které lze dosahovat při daném stavu technologie a počtu obyvatelstva, aniž dochází k urychlení inflace. Nezaměstnanost je projevem plýtvání zdroji, to je způsobeno tím, že ekonomika nevyrábí tolik, kolik je schopná. [3]

Nezaměstnanost spočívá v analýze ekonomického růstu, růstu zaměstnanosti a produktivity práce. [6]

4.1. Trh práce a politika zaměstnanosti

Trh práce je trhem administrativně regulovaným a trhem s výraznými byrokratickými prvky. [3]

Trh práce je charakterizován nabídkou a poptávkou. Práci vykonávají lidé, s nimiž je neoddělitelně spjata. Jde o místo, kde se střetává nabídka práce, tedy kde lidé nabízejí svoji práci a poptávka po práci, kde firmy, vláda, domácnosti nabízejí zaměstnání. [3]

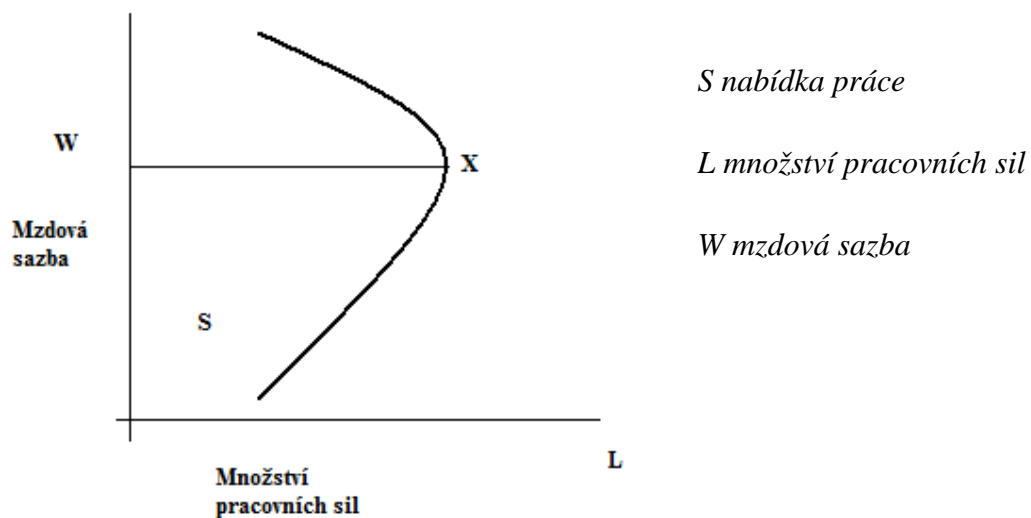
Práce patří mezi základní výrobní faktory vedle půdy a kapitálu. Tedy i práce je předmětem koupě a prodeje. Trh práce je místo, kde se střetává zaměstnavatel a

potenciální zaměstnanec. Trh práce je tvořen třemi základními faktory a to nabídkou práce, poptávkou po práci a cenou práce.

4.1.1. Nabídka práce

Nabídkou práce se rozumí počet pracovníků nebo počet hodin, které má daná ekonomika k dispozici. Jde o volbu spotřebitele, který buď upřednostňuje volný čas, nebo nabízí více práce. Nabídka práce je závislá na mezní újmě z práce spojené s obětováním volného času a na výši reálné mzdové sazby. Volba mezi užitek ze spotřeby statků a služeb, které nakoupí za mzdu a užitek z volného času se mění podle výše mzdové sazby. Na nabídce práce závisí jak bohatství společnosti, tak životní úroveň jednotlivců.

Graf 1.: Nabídka práce

Zdroj: Jírová, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*

Spotřebitel nabízí více práce až do růstu mzdové sazby (do bodu x), každá hodina práce mu přináší více důchodu. Za předpokladu, že se ceny výrobků a služeb nemění, vyšší mzdová sazba zvyšuje reálné důchody a spotřebitel volí volný čas nad větším počtem odpracovaných hodin. [3]

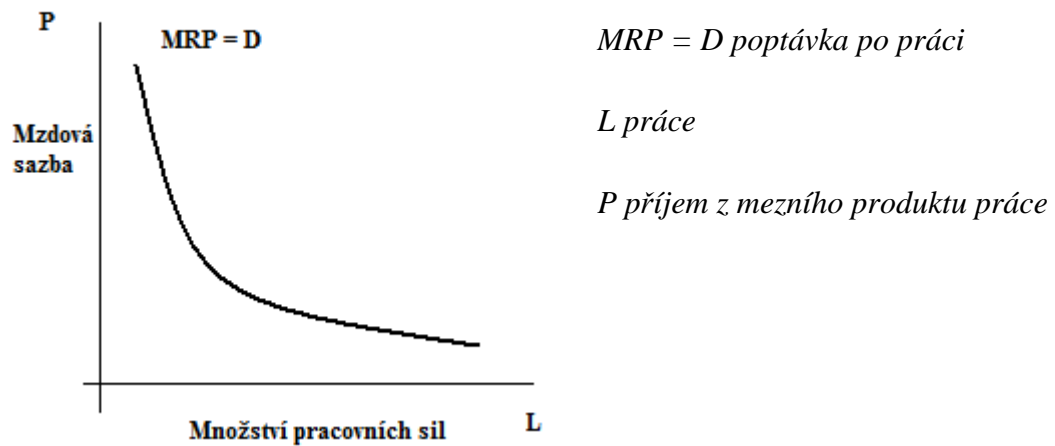
Hlavní determinanty nabídky práce:

- reálné mzdy
- jmění
- mimopracovní příjmy
- demografický vývoj
- míra ekonomické aktivity obyvatelstva
- úroková míra
- společenská tradice [3]

4.1.2. Poptávka po práci

„Odvozená poptávka“ závislá na poptávce spotřebitelů po finálních statcích, které se vyrábí pomocí práce. Firmy se řídí při „nákupu“ práce podle nákladů na její vynaložení a podle výnosů, které přinese. Pokud se mezní produkt práce rovná mezním nákladům, firma se nachází v rovnováze a maximalizuje zisk. Mezní produkt práce definujeme jako dodatečný výstup, který je výsledkem zaměstnání jedné dodatečné pracovní síly, přičemž všechny ostatní vstupy jsou konstantní. Každá další jednotka vstupu práce přináší menší množství výstupu. Mezní náklady na práci jsou částkou, kterou vzrostou celkové náklady dané firmy, aby tato firma získala dodatečnou jednotku práce. Jde tedy o mzdovou sazbu. [3]

Graf 2.: Poptávka po práci

Zdroj: Jírová, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*

V okamžiku, kdy se příjem z mezního produktu práce vyrovná mzdové sazbě, firma přestane zvyšovat či snižovat poptávku po práci.

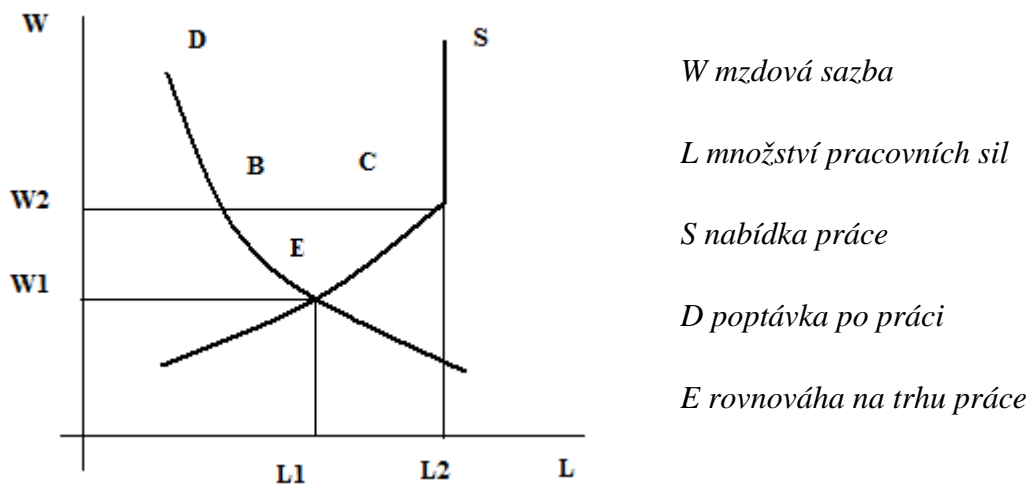
Hlavní determinanty poptávky po práci

- cena práce charakterizovaná mzdovou sazbou
- poptávka po produkci vyráběné pomocí práce a cena této produkce
- produktivita práce (celkový výstup dělený pracovními vstupy)
- ceny ostatních vstupů
- očekávané budoucí tržby
- disponibilní přebytečná pracovní síla [3]

4.1.3. Rovnováha na trhu práce

Vznik rovnováhy na trhu práce je při rovnovážné mzdě (určitá výše mzdové sazby) a při určitém množství práce. Rovnováha na trhu práce vzniká průsečíkem poptávky po práci a nabídky práce (bod E).

Graf 3.: Rovnováha na trhu práce

Zdroj: Jírová, H., *Trh práce a politika zaměstnanosti*

Se zvyšující se mzdou (W_2) stoupá nabídka práce až do bodu L_2 , jedná se tak o plnou zaměstnanost. Poptávková křivka (D) je klesající, s klesající mzdou může zaměstnavatel zaměstnávat více pracovních sil. W_1 je hranicí pod kterou nebudou mzdy klesat. Pokud zaměstnavatel zvýší mzdy na W_2 vytvoří se na grafu 3 segmenty. W_2 B zobrazuje množství zaměstnaných, které je ochoten zaměstnavatel zaměstnávat při dané mzdě. Segment B C vykresluje pracovní síly ochotné při dané mzdě nastoupit do práce. Tvoří tak nedobrovolně nezaměstnané. Část na grafu C L_2 znázorňuje dobrovolnou nezaměstnanost. To jsou lidé, kteří při dané mzdě dají přednost volnému času. [3]

4.2. Typy nezaměstnanosti

- frikční
- sezónní
- strukturální
- cyklická

4.2.1. Frikční (třecí) nezaměstnanost

Frikční nezaměstnanost, jinak označována jako „normální“, vzniká zejména tehdy, když zaměstnaná osoba opustí pracovní místo dobrovolně. Důvodem může být nástup do jiné práce, nebo jiné důvody. Pokud zaměstnané osoby dobrovolně mění pracovní místa, je to důkaz toho, že na trhu práce jsou dobré podmínky pro zaměstnání. Jde o přirozenou nezaměstnanost, která je součástí každého tržního hospodářství. [10]

Tato nezaměstnanost se obvykle pohybuje mezi 3-4%. Tento druh nezaměstnanosti bude v ekonomice fungovat vždy. Zahrnuje osoby, které dokončily studium a práci si teprve hledají. Odchod za lepší pracovní pozicí, ženy vracející se do práce po skončení mateřské dovolené atd. Tato nezaměstnanost je determinována časem. Délka frikční nezaměstnanosti obvykle trvá 6-12 týdnů. [3]

4.2.2. Sezónní nezaměstnanost

Jedná se o nezaměstnanost krátkodobou, kterou způsobuje např. změna ročního období, svátky atd. Týká se např. odvětví zemědělství, lesnictví, rybolov, povrchová těžba, stavebnictví. [4]

4.2.3. Strukturální nezaměstnanost

Vzniká tam, kde je nesoulad mezi nabídkou a poptávkou po pracovnících. Vyšší nabídka práce podle určitého druhu (např. věku, profesně-kvalifikační struktury, pohlaví, regionu). V jednom odvětví se poptávka po pracovnících zvyšuje, zatímco v dalším odvětví se snižuje. Pracovníci jsou nuceni měnit kvalifikaci. Například

z důvodů technologických a strukturálních změn. Tento typ nezaměstnanosti bývá dlouhodobější, může trvat až několik let. Strukturální nezaměstnanost lze snižovat přizpůsobováním struktury pracovních sil struktuře pracovních míst. [4,3]

4.2.4. Cyklická nezaměstnanost

Tento druh nezaměstnanosti je vyvolán cyklickými změnami hospodářských aktivit. Je typickou pro makroekonomickou nezaměstnanost. Je-li celková poptávka po práci nízká, lze mluvit o cyklické nezaměstnanosti. Je způsobena snížením celkové úrovně výdajů a produkce v ekonomice. Trvá zpravidla několik měsíců, dokud nezačne růst národní produkce a nezvýší se poptávka po práci. [3]

Důležitou charakteristikou nezaměstnanosti a jejích typů je délka trvání. Jedná se o období, kdy je osoba registrovaná na úřadu práce. Závisí na strukturálních charakteristikách trhu práce, ale i na cyklických faktorech, tedy na momentálním stavu ekonomiky. [3]

4.3. Přirozená míra nezaměstnanosti

Pokud v některých ekonomikách existuje plná zaměstnanost, je určitý počet lidí nezaměstnaných. Přirozenou míru nezaměstnanosti tvoří zejména strukturální a frikční typy nezaměstnanosti. Některé osoby hledají lepší uplatnění, studenti hledají první místo, podniky ukončují svoji činnost, nebo se rozšiřují, atd.

Společnost dává přednost přirozené míře nezaměstnanosti před vysokou, ale také před velmi nízkou. Nízká míra nezaměstnanosti vede k zrychlující spirále inflačních měr. Přirozená míra nezaměstnanosti je pro danou ekonomiku nejlepší řešení, pokud by dosahovala nezaměstnanost nejnižší úrovně, ekonomika riskuje nepřijatelné zrychlování inflace. Díky přirozené míře nezaměstnanosti se míra inflace ani nezvyšuje díky přebytečným poptávkám, ani neklesá díky přebytečným nabídkám. [3]

V posledních letech je velmi znepokojivý zvyšující se trend přirozené míry nezaměstnanosti. Počátkem 60. let byla míra nezaměstnanosti při plné zaměstnanosti ekonomicky aktivního obyvatelstva 3%, v 80. letech 7-12%. Příčinou je demografický

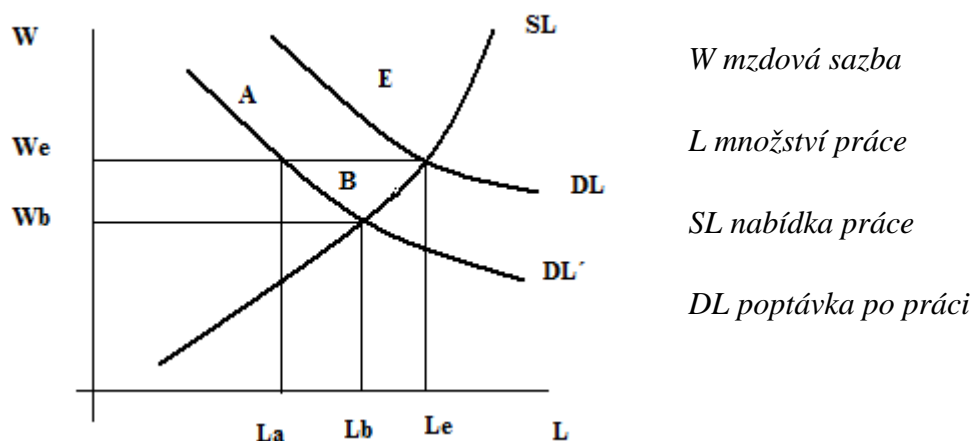
vývoj (mění se demografická struktura, vyšší počet lidí středního věku, příslušníci menšin atd.), vládní politika (pojištění v nezaměstnanosti, sociální vládní transferové programy či minimální mzda) a strukturální změny (ropné, potravinové, zahraničně obchodní atd.). Pro snížení přirozené míry nezaměstnanosti existuje několik opatření, které můžeme využít, např. zlepšení služeb spojených s trhem práce, prosazování vládních programů zaměstnanosti, odstraňování vládních překážek, vytvoření přetlakové ekonomiky nebo tvorba veřejných pracovních příležitostí. [3]

4.4. Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost

Pro vysvětlení dobrovolné a nedobrovolné nezaměstnanosti slouží grafy, kde je mzdová sazba a množství práce. Poptávku po práci prezentují firmy a nabídku práce domácnosti. Poptávka po práci je klesající. Čím jsou nižší vyplácené mzdy, tím více zaměstnanců může firma zaměstnávat. Opakem je nabídka práce. Zaměstnanci se rozhodují mezi volným časem a mzdou. Čím vyšší bude mzda, tím více zaměstnanců bude nabízet svoji práci. [10]

4.4.1. Dobrovolná nezaměstnanost

Graf 4.: Dobrovolná nezaměstnanost

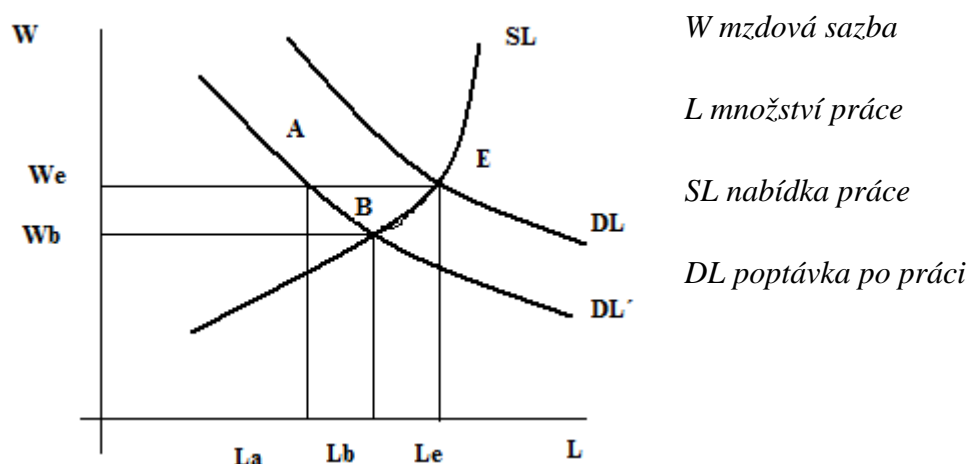

Zdroj: Pavelka, T., Makroekonomie

Rovnováha na trhu práce je v bodě E, kde se protíná nabídka práce SL s poptávkou po práci DL. Při rovnovážné mzdě (W_e) je zaměstnáno rovnovážné množství pracovníků (L_e). Pokud se sníží poptávka po produkci, sníží se poptávka po práci. To vykresluje posun poptávkové křivky DL k DL' . To způsobí zvýšení nabídky práce. Sníží se tak mzda za práci, nezaměstnaní budou ochotni pracovat i za nižší sazbu (W_b). Množství zaměstnaných se tak dostane na úroveň L_b . Mezi bodem L_b a L_e , ale zůstávají ty osoby, které nejsou ochotny za danou mzdu pracovat a upřednostní volný čas. Ty pak nazýváme dobrovolně nezaměstnané. [10]

4.4.2. Nedobrovolná nezaměstnanost

Graf 5.: Nedobrovolná nezaměstnanost

Zdroj: Pavelka, T., *Makroekonomie*

Na tomto grafu se nachází rovnováha na trhu práce opět v bodě E, kde se střetává nabídka po práci s poptávkou po práci. Při této rovnováze pracuje rovnovážný počet pracovníků (L_e) při rovnovážné mzdě (W_e). V důsledku snížené poptávky po produkci firem a jejich hromadění zásob dochází k poklesu poptávkové křivky DL na DL' . Nedochází ihned k poklesu mzdové sazby, ale k poklesu zaměstnanců z L_e na L_a . Mezi body A a E tak vzniká dobrovolná nezaměstnanost. Důvodem proč firma nesníží mzdy je několik, např. kolektivní smlouvy, obava o ztrátu kvalitních pracovníků. Pokud by firma snížila mzdy na W_b , pracovalo by ve firmě množství pracovníků L_b a tak by

neexistovala nedobrovolná nezaměstnanost. Vznikla by tak nová rovnováha na trhu práce. [10]

Dalším případem nedobrovolné nezaměstnanosti je minimální mzda. Pokud dojde k uzákonění minimální mzdové sazby, která je vyšší než rovnovážná sazba, firmy nebudou ochotny zaměstnávat stále stejné množství zaměstnanců. Sníží se tak poptávka po práci. Tato situace může vzniknout pouze u zaměstnanců s nízkými příjmy a méně kvalifikovanými pracemi. Minimální mzdu pobírá v ČR 1% obyvatel a jedná se o částku 8 000 Kč za měsíc.

4.5. Institucionalizace na trhu práce

Trh práce je institucionalizován, což je opatření a postupy, jejichž iniciátory jsou stát a zaměstnanci, zastoupení odbory. Mzda je na trhu práce nepružná. Sladuje nabídku a poptávku po pracovních silách, mzda tedy reguluje pracovní trh pouze do určité míry. [3]

Je možné vyjmenovat různé příčiny, proč nedochází k poklesu mezd, pokud je nabídka práce vyšší než poptávka.

- Hranice, pod kterou zaměstnavatel mzdu nesníží, z důvodu mzdové relace mezi pracovníky, obava z propouštění a najímání nových nezaškolených pracovníků.
- Obava z porovnávání mezd s jinými podniky a ztráta kvalitních zaměstnanců.
- Dohody mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, že nebude snižování dosavadních mezd. Výjimku tvoří mimořádné ekonomické události. [3]

Mzdy mohou být vyšší, což způsobuje obnovení rovnováhy na trhu práce. V praxi však mzdy ukazují stabilitu i v tomto směru.

Dalším faktorem trhu práce jsou mzdové tarify. Interní mzdové tarify vytváří každý podnik tak, že seskupí jednotlivé práce do tříd a určí jim mzdu.

Projevem institucionalizace trhu práce je také strnulost nabídky. Zaměstnanci mohou volit pouze mezi několika málo kombinacemi sazeb mezd a rozsahem nabídky (plný úvazek, částečný úvazek, nezaměstnanost, vedlejší pracovní poměr, atd.). [3]

4.5.1. Segmentace trhu práce

Není jeden trh práce, ale řada trhů práce. Rozlišujeme primární a sekundární trh práce a interní pracovní trh jednotlivých firem a externí trh práce.

Primární trh práce - je pro zaměstnance prestižní, mají možnost profesního růstu, větší stabilitu, jistotu zaměstnání a vyšší výdělků.

Sekundární trh - zahrnuje ty typy zaměstnání, které nevyžadují vysokou kvalifikaci, odbornost, nízké výdělků a nejistotu dlouhodobého zaměstnání.

Interní trhy práce - jsou uvnitř jednotlivých firem, kde jsou zaměstnanci rozmisťováni bez propouštění do jednotlivých segmentů.

Externí trhy práce - ty zahrnují území celého státu, setkávají se zde poptávající po práci (firmy) a nabízející práci (domácnosti). [3]

5. NEZAMĚSTNANOST V PRAZE

5.1. Hlavní město Praha

Praha nese jak označení hlavní město tak i největší město České republiky. Praha se rozkládá ve středu Čech na řece Vltavě a obklopuje ji ze všech stran Středočeský kraj. Praha je krajem samostatným. Hlavní město je sídlem prezidenta republiky, vlády, ústředních státních orgánů a Vrchního soudu. Nalezneme zde, mimo jiné, řadu ústředních i územních samosprávných celků, sídla většiny politických stran, centrály církví, náboženství, státní instituce a další organizace a firmy. Praha je také celostátním centrem školství, zdravotnických zařízení a výzkumných pracovišť. V roce 2004 vstoupila v platnost Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii. Z pohledu EU je Praha jedno z historicky nejatraktivnějších měst, řadí se mezi vyspělé regiony a leží ve středu Evropy.[12]

Obrázek č. 1: Hlavní město Praha

Zdroj [13]Wikipedie otevřená encyklopedie

5.1.1. Historie hlavního města

Praha byla vždy sídelním městem českých knížat, králů, římsko-německých císařů a později také hlavním městem Československa. Osídlení Prahy se datuje do doby před sedmi tisíci lety. Od té doby byla Praha centrem rodícího se českého státu. Ve 12. století Praha vzkvétala, rozpínal se nad ní knížecí hrad. Město se tehdy dělilo na Starší, tedy Staré město a Menší Město, tedy Malá Strana. Za doby Karla IV. sílil v obou městech příliv řemeslníků a kupců. Císař měl s Prahou jasný záměr, udělat z ní hlavní město Svaté říše římské. Koncem 19. století bylo město již industrializované, rychle se rozvíjející a stále rostoucí. Po skončení první světové války byla vyhlášena nezávislost českého státu a vzápětí připojení Slovenska. Za druhé světové války bylo z hlavního města odtransportováno do koncentračních táborů židovské obyvatelstvo, romové a další menšiny. Škody po válce byly v Praze minimální, k velkým poškozením došlo zejména na Vinohradech, za trojnásobného bombardování americkými letadly na konce války. Po druhé světové válce se moci chopila Komunistická strana Československa a v Praze začala závratnou rychlostí výstavba sídlišť. Ekonomický úpadek zasáhl také hlavní město a to zejména v jejím zanedbaném vzhledu a zhoršení služeb. Komunistickou moc ukončila Sametová revoluce. Praha se otevřela turistice, podnikání a rozvoji soukromého vlastnictví. Město se tak opět začalo rozvíjet, vznikaly nové architektonické památky a opravy chátrajících budov v historickém jádru města. [12,14]

Obrázek č. 2: Kraje České republiky

Zdroj: [17] Wikipedie otevřená encyklopedie

Podle statistiky jsou územní správní celky klasifikovány podle klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS. Hlavní město je klasifikováno současně pod NUTS 2 a NUTS 3. Praha je statutárním městem, je spravována orgány hlavního města - Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou a Magistrátem hl. m. Prahy.

Samosprávně se hlavní město člení na 57 městských částí. Ty jsou spravovány zastupitelstvem, radou, starostou a úřadem městské části. Postavení a působnost je stanovena Zákonem o hlavním městě Praze a Statutem schvalovaným zastupitelstvem hl. m. Prahy. Z hlediska státní správy, Statut přenáší na 22 městských částí, ty jsou označovány slovem Praha a příslušnou číslovkou (Praha 1- Praha 22), ty přenesené působnosti vykonávají i pro další městské části přidělené do jejich správního obvodu. [12, 14]

Praha je složena ze 112 katastrálních území, což je základní územní jednotka. Od roku 1949 se správní a samosprávné členění na obvody a městské části začalo odlišně vyvíjet. U obcí jsou katastrální území totožná s územím obce, čtvrtí nebo osad. V Praze

jsou některé části rozděleny do několika městských částí nebo obvodů, např. Žižkov. Tedy hranice mnoha městských obvodů, správních obvodů a městských částí jsou nezávislé na hranicích katastrálních území. Od roku 1960 trvá i rozdělení na 10 městských obvodů. [12, 14]

5.2.Sociálně-ekonomické ukazatele Prahy

V Praze sídlí 18% všech ekonomických subjektů zaregistrovaných v ČR. Vytváří se zde zhruba čtvrtina HDP celé země. Do hlavního města dojíždí lidé za prací i za službami. Jedná se o největší regionální trh práce v ČR, nezaměstnanost se tedy od ostatních podstatně liší. Je zde vyšší atraktivita pro zaměstnané osoby co se týče vyšších mezd, kulturního vyžití apod. a ti také lépe uspokojují zaměstnavatele, protože kvalifikace pracovní síly je vyšší než v jiných regionech.

Tabulka 1.: Sociálně-ekonomické ukazatele Prahy

Ukazatel	Hodnota ukazatele
Počet obyvatel	1 242 002 obyvatel
Rozloha	496 km ²
Členění	1 okres, 10 obvodů, 22 správních obvodů, 57 městských částí
Regionální HDP	848 435 mil. Kč
Počet obyvatel v ČR	10 489 183 obyvatel
Podíl obyvatel kraje na celkovém počtu obyvatel v ČR	12,40%
Průměrná měsíční mzda	28 796 Kč
Průměrná míra nezaměstnanosti	3,45%
Hustota osídlení	2 504 ob/km ²
Počet ekonomických subjektů	484 999
Vzdělanostní struktura ZŠ	13,10%
Vzdělanostní struktura SŠ bez maturity	24,70%
Vzdělanostní struktura SŠ s maturitou	40,10%
Vzdělanostní struktura VŠ	22,10%

Zdroj [5,15]

Nejvyšší nárůst obyvatel v Praze byl zaznamenán do roku 1992. Od té doby počet obyvatel mírně klesal až do roku 2002. Od tohoto roku se počty obyvatel mírně zvyšují

a v současnosti má hlavní město 1 242 002 obyvatel. Praha má však stále nejvyšší hustotu obyvatelstva z ČR 2 504 ob/km². Výsadní postavení jí patří také z hlediska ekonomiky. Hlavní město je hospodářským centrem státu i střediskem pro zprostředkování vlivů nadnárodních hospodářských vztahů na celém území státu, sídlí zde většina finančních institucí a zahraničních firem. Ekonomický výkon Prahy vytváří ¼ celostátního hrubého domácího produktu. Prahu lze označit také jako největší trh práce v České republice. Průměrná měsíční mzda činí 28 796 Kč, míra nezaměstnanosti je v v hlavním městě nejnižší ze všech ostatních krajů a to 3,45%. [5,15]

5.2.1. SWOT analýza hlavního města

Pro lepší vysvětlení postavení Prahy je použita SWOT analýza, která hodnotí silné stránky (Strengths), slabé stránky města (Weaknesses), jeho rozvojové příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats). SWOT analýzy vychází z let 2004 - 2008. Hrozby představují největší rizika pro současnou i blízkou budoucnost Prahy.

Tabulka 2.: SWOT analýza Prahy pro rok 2004-2008

SWOT analýza	2004-2008
"S" Silné stránky (stávající příznivé charakteristiky Prahy)	"W" Slabé stránky (stávající rizikové a negativní charakteristiky Prahy)
"O" Příležitosti (stávající a pravděpodobné budoucí příznivé vnější vlivy)	"T" Hrozby (stávající a pravděpodobné budoucí rizikové negativní vnější vlivy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Silné stránky

- Střed Evropy
- Trvající atraktivita a prestiž města
- Tradiční postavení Prahy jako střediska české státnosti a správy
- Vyvážená sociální struktura územních společenství
- Silný potenciál vědy a vzdělání
- Unikátní kulturně-historické dědictví
- Napojení města na kontinentální i celosvětovou komunikační a informační síť
- Kontakty s velkými městy a regiony evropského kontinentu
- Napojení na činnost komunitárních struktur EU
- Otevřené podnikatelské prostředí
- Stabilní a profesně pestrý trh práce, nadprůměrná kvalifikace pracovní síly

Slabé stránky

- Napojení na evropské dopravní sítě neodpovídající úrovni nejvýznamnějších konkurenčních měst západní Evropy
- Malá spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem při prosazování zájmů města
- Malá vzájemná informovanost Prahy a městských částí o zahraničních aktivitách
- Zhoršující se demografická struktura obyvatel, stárnutí populace
- Vzrůst podílu sociálně slabých skupin
- Nárůst kriminality, organizovaného zločinu

Příležitosti

- Vymezení a upevnění pozice Prahy na trhu metropolí Evropy jako dynamického, perspektivního, dlouhodobě stabilního, bezpečného a inovativního města
- Výraznější podpora Prahy z úrovně vlády a Parlamentu ČR
- Využití polohy města v Evropě
- Využití dobré kvalifikace a flexibility pracovní síly i stále existujících komparativních výhod
- Vyvolání trvalého celoročního zájmu o město podporou únosného turistického ruchu, nabídkou atraktivních akcí a programů i v mimosezonním období
- Efektivní využití zastoupení Prahy v Bruselu (Pražský dům)

Hrozby

- Rychlý růst konkurence jiných evropských měst
- Nekoncepční přístup a komerční tlaky měnící Prahu na běžné velkoměsto
- Ztráta mezinárodní pozice Prahy jako památkově unikátního celku, vyřazení historického jádra Prahy ze Seznamu světového dědictví (UNESCO)
- Nedostatek finančních prostředků pro další rozvoj města
- Nárůst cizích vlivů překračujících míru tolerance občanů
- Růst kriminality a šíření drogové závislosti
- Pokračující současné tendence demografického vývoje [5, 18]

5.2.2. Osamostatnění ČR

Československo zaniklo 31. prosince 1992 mírovou cestou. 1. 1. 1993 se vytvořily dva samostatné státy - Česká republika a Slovenská republika.

Nezaměstnanost ČR po roce 1993

Tabulka 3.: Míra nezaměstnanosti v České republice a v Praze od roku 1993 - 2009

Rok	Míra nezaměstnanosti v ČR %	Míra nezaměstnanosti v Praze %
1993	2,95	0,3
1994	3,3	2,81
1995	2,99	2,53
1996	3,08	2,00
1997	4,28	0,9
1998	6,04	2,3
1999	8,54	3,5
2000	9,02	3,4
2001	8,54	3,4
2002	9,15	3,7
2003	9,9	3,3
2004	9,19	3,6
2005	8,97	3,25
2006	8,13	2,72
2007	6,62	2,16
2008	5,54	2,14
2009	8,6	3,66

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Ekonomická transformace, která přinesla přechod z centrálně řízené ekonomiky na ekonomiku tržní, přinesla otevřený trh práce. Tržní ekonomika je systém založený na směně, kde lidé vstupují do vzájemných směnných vztahů. Na začátku transformačního období vykazoval trh práce plnou zaměstnanost, žádná oficiální nezaměstnanost neexistovala a převažovala poptávka po práci nad nabídkou. Po transformaci se přestal vytvářet umělý nedostatek pracovních sil, docházelo k volnému pohybu pracujících, k volné konfrontaci nabídky a poptávky.

Mezi hlavní úkoly, které měla politika zaměstnanosti, bylo vytvořit trh práce a uzákonit „Zákon o zaměstnanosti 1/1991, Zákon o kolektivním vyjednávání“. Přizpůsobit zákoník práce a vyhlášky, vytvořit instituce trhu práce, tedy úřady práce. Vytvořit nástroje k usměrňování trhu práce (aktivní politika zaměstnanosti). Obavy nad vysokou mírou nezaměstnanosti na začátku 90. let se nenaplnily. Míra nezaměstnanosti v roce 1993 vykazovala 2,95 %. Příčinou nízké nezaměstnanosti může být vysoká vzdělanostní struktura, nízký podíl lidí zaměstnaných v zemědělství, nedostatečně rozvinutý trh služeb, kde se uplatnila značná část nezaměstnaného obyvatelstva. Od roku 1993 do roku 1996 kolísala míra nezaměstnanosti kolem 3%. Od roku 1997 se začala míra nezaměstnanosti zvyšovat každým rokem až do roku 2000 téměř o 2%. Po roce 2000 až do roku 2005 se pohybovala nezaměstnanost kolem 9%. Po tomto období začala opět každoročně klesat až do roku 2009, kdy i na Českou republiku dopadly následky světové ekonomické krize.

5.3.Praha po roce 1993

Míra nezaměstnanosti v Praze v roce 1993, ve srovnání s celorepublikovým průměrem je velmi příznivá. Tvořila 0,3%. V České republice tvořila míra nezaměstnanosti 3,5%. Severomoravský kraj má nejvyšší míru nezaměstnanosti a sice 6,27%. Počet zaměstnaných osob v ČR byl 4 873 000 obyvatel.

Tabulka 4.: Nezaměstnanost v Praze (1993)

Nezaměstnanost v Praze	1993
Míra nezaměstnanosti	0,3%
Počet evidovaných nezaměstnaných	2 121
Počet nabízených pracovních míst ÚP	14 750
Nezaměstnaných žen	58,50%
Nezaměstnaných mužů	41,50%
Nezaměstnaní ve věku 40-54 let	40%
Nezaměstnaní do 25 let	19%
Nezaměstnaní od 25-39 let	32%
Nezaměstnaní se ZŠ a SOU	57,90%

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Počet nezaměstnaných evidovaných na úřadě práce byl 2 121 osob. Počet nabízených míst tak byl 7x vyšší. Což znamená, že byla větší poptávka na trhu práce než nabídka. Nejvyšší nezaměstnanost byla pro osoby nad 40 let, naopak nejvíce zaměstnaných bylo do 25 let. Nejmenší uplatnění na trhu práce v Praze měly osoby se základním vzděláním a výučním listem.

Celkový počet registrovaných ekonomických subjektů v Praze byl 258 500. Pro Českou republiku 1 250 216 ekonomických subjektů. Z toho vyplývá, že 20% ekonomických subjektů z ČR bylo v Praze. V České republice bylo 1 114 621 soukromých podnikatelů a 60 376 obchodních společností z toho 4 813 akciových společností, v Praze bylo 40% akciových společností z ČR. Družstev bylo v ČR 4 617. V Praze pouze 16% z celkového počtu 2 921 státních podniků v ČR. (viz. Příloha 1.: Ekonomické subjekty v Praze)

Hrubý domácí produkt je od roku 1993 i v současnosti nejvyšší v ČR. V roce 1993 se HDP na obyvatele v Praze rovnal 166,5 v ČR 100. Středočeský kraj, který obklopuje ze všech stran Prahu a těží tak z její blízkosti, měl HDP 79,8, tedy menší než byl celorepublikový průměr.

V roce 1993 bylo podle výsledků sčítání lidu v České republice 10 334 013 obyvatel. V hlavním městě žije 11,8% obyvatel české republiky.

Tabulka 5.: Demografické údaje Prahy

Demografické údaje Prahy	1993
Počet obyvatel	1 217 023
Z toho žen	643 908
Z toho mužů	573 115
Narozených v tomto roce	11 557
Zemřelých v tomto roce	15 129

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

5.3.1. Nezaměstnanost v ČR v letech 1994 - 1996

Díky postupně vznikajícímu privátnímu sektoru nepředstavovala nezaměstnanost do poloviny 90. let problém. Značnou část nezaměstnanosti vstřebal sektor služeb a ekonomika zvládala absorbovat zvyšující se příliv silných ročníků. Od roku 1990 až 1996 se míra nezaměstnanosti pohybovala kolem 3%.

Tabulka 5.: Nezaměstnanost v ČR 1994-1996

Nezaměstnanost v České republice 1994-1996

Rok	Míra nezaměstnanosti	Celkem nezaměstnaných	Volná pracovní místa
1994	3,19%	166 480	76 581
1995	2,93%	153 041	88 047
1996	3,52%	186 339	83 976

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Míra nezaměstnanosti v ČR se v letech 1994 až 1996 pohybovala kolem 3%. Pod 3% se dostala v roce 1995, ale nejednalo se o snížení dlouhodobé, v následujícím roce 1996 se zvýšila na 3,52%. Celkově lze však hodnotit míru nezaměstnanosti v ČR v tomto období za více než přijatelnou.

5.4. Praha v letech 1994 - 1996

Tabulka 6.: Nezaměstnanost v Praze 1994-1996

Nezaměstnanost v Praze 1994-1996

Rok	Počet obyvatel	Míra nezaměstnanosti	Celkem nezaměstnaných
1994	1 215 807	2,81%	34 164
1995	1 212 237	2,53%	30 669
1996	1 207 424	2,00%	24 148

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Do roku 1996 se nezaměstnanost v ČR pohybovala pod 5%. Dá se tedy mluvit, že do této doby nebyly výraznější změny na trhu práce. Nezaměstnanost neznamenal

výraznou hrozbu. V celorepublikovém průměru se míra nezaměstnanosti zvyšovala mírným tempem. V Praze křivka nezaměstnanosti naopak klesala. V roce 1996 byl v hlavním městě počet nezaměstnaných 24 148 osob, jedná se o 12% z celkového počtu nezaměstnaných v ČR. Ze zkoumaných let nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazoval rok 1994, kdy se míra nezaměstnanosti v hlavním městě blížila k 3%. Rok 1996 však vykázal míru nezaměstnanosti v Praze pouhá 2%.

5.4.1. Nezaměstnanost v ČR v období 1997 - 1999

V roce 1997 začala míra nezaměstnanosti růst rychlejším tempem. Výrazný vliv na tuto změnu může mít demografie. Prudce klesá počet obyvatel v předproduktivním věku, zatímco počet obyvatel v produktivním věku mírně roste. V Praze je situace obdobná, jako v ČR. V těchto letech byl silný příliv nových ročníků osob, které většinou ukončily určité formy vzdělání. Naopak se snížil odliv ročníků v důchodovém věku. Na osoby v důchodovém věku působí dva faktory. Zákonná doba pro odchod do důchodu se prodlužuje a dobrovolný odklad odchodu do důchodu. To má výrazný vliv na nabídku práce v devadesátých letech.

Nabídka práce v těchto letech je vysoká a rostoucí. O práci usilují jak osoby, které ukončily školy, tak důchodci. Naopak poptávka po pracovní síle prudce klesá. Klesající tendence je až do roku 1999. Vliv na poptávku má klesající HDP a racionalizace v těchto letech. Roste produktivita práce a snižuje se neefektivní zaměstnanost.

5.5. Praha pro období 1997 - 1999

Tabulka 7.: Nezaměstnanost v Praze 1997-1999

Nezaměstnanost v Praze 1997-1999

Rok	Míra nezaměstnanosti	Počet nezaměstnaných	Volná pracovní místa	Míra nezaměstnanosti v ČR
1997	0,90%	5 442	7 546	5,20%
1998	2,30%	14 580	5 380	7,50%
1999	3,50%	22 657	4 256	8,95%

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, vlastní zpracování

Nezaměstnanost v Praze se zvyšuje stejně, jako v celorepublikovém průměru. V ČR se nezaměstnanost v období 3 let zvýšila téměř o 4%, tedy z 5% na necelých 9%. V Praze z 1% na 3,5%. Nezaměstnanost je v Praze stále nejnižší ze všech regionů.

5.5.1. Nezaměstnanost v ČR pro roky 2000 - 2004

V tomto období byl pro ČR významný rok 2004, kdy jsme vstoupili do EU. Napomohlo to růstu ekonomické výkonnosti. Přínosy členství v EU jsou mnohostranné. Česká republika posílila v oblasti politické, hospodářské a v rozšíření práv občanů. Členství v EU přináší občanům České republiky zejména více možností na trhu práce =

- Občané mohou pobývat v jiné členské zemi nejen jako turisté, ale i jako pracovníci, kteří se uchází o zaměstnání.
- Občané, kteří pracují v jiné zemi EU, nesmějí být nijak diskriminováni; mají stejná práva a povinnosti jako pracovníci domácí země.
- Možnost pracovat v jiné členské zemi a právo v ní pobývat je otevřena také osobám samostatně výdělečně činných.
- Čeští občané mají právo pracovat v institucích EU.
- Vysoký ekonomický růst způsobený zapojením do rozsáhlého vnitřního trhu EU, příznivě ovlivní růst mezd.
- Spotřebitelé mají možnost vybírat zboží a služby ze široké nabídky různých výrobků ze všech členských zemí a také dovozu z třetích zemí.
- Posílení postavení zaměstnanců.
- Vyšší podpora drobného a středního podnikání.

V roce 2004 měla EU 25 členských států. V roce 2010 má EU členských států 27. 1. ledna 2007 přistoupilo Bulharsko a Rumunsko. Rozloha EU 25 je o 5 650 tis. km² menší než rozloha USA, jedná se o 7. místo na světě. Počet obyvatel je však

několikanásobně vyšší, počtem obyvatel je EU 3. na světě. Hustota obyvatel v USA je 31 obyvatel/km², v EU 25 je hustota 113,9 ob/km². Naopak míra nezaměstnanosti v roce 2004 byla v USA mnohem nižší než v EU. Míra nezaměstnanosti USA byla 5,5% a v EU 9%. Nevětší zemí EU je Francie. Další země, které mají rozlohu území větší než 300 tis. km², jsou Španělsko, Švédsko, Německo, Finsko, Polsko a Itálie. Naopak nejmenší zemí EU je Lucembursko a Kypr, jejichž rozloha není větší než 10 tis. km². Nejvyšší počet obyvatel má Německo, Francie, Itálie a Spojené království. Nejméně obyvatel mají Kypr, Malta a Lucembursko. Tyto státy mají méně než 1 milion obyvatel. Nejvyšší hustotu obyvatel z členských států má Malta, která má 1 333,3 ob/km². Několikanásobně tak předběhla ostatní členské státy. Nizozemsko má po Maltě nejvyšší hustotu, která je ale více než 3x menší, a sice 390,2 ob/km². Následují státy, které mají také vysokou hustotu obyvatel, jako Belgie, Německo a Spojené království. Nejnižší hustotu obyvatel má Finsko a Švédsko. Nejvyšší míru nezaměstnanosti v roce 2004 zaznamenává Polsko a Slovenská republika, jejichž míra nezaměstnanosti překročila 18%. Nad 10% vykazuje nezaměstnanost Litva, Řecko a Španělsko. Nejmenší problémy s nezaměstnaností má Irsko, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko a Spojené království. Tyto země se pohybují pod hranicí 5%. Českou republiku lze rozlohou srovnávat s Irskem nebo Rakouskem. Naopak počtem obyvatel se nejvíce blíží k Belgii, Maďarsku a Portugalsku. Hustota obyvatel České republiky je 129,1 tis.ob/km². Je tak nejbližší hustotě v Dánsku, Polsku nebo Lucembursku. (viz. *Příloha 2.: EU 25 a míra nezaměstnanosti*)

5.6.Praha v letech 2000 - 2004

Tabulka 8.: Míra nezaměstnanosti Prahy v roce 2000 - 2004

Rok	Míra nezaměstnanosti v Praze (%)
2000	3,4
2001	3,4
2002	3,7
2003	3,3
2004	3,6

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, vlastní zpracování

Míra nezaměstnanosti v Praze v roce 2000 se pohybovala nad hranicí 3,4%. Situace se nezměnila ani v následujícím roce 2001. V roce 2002 zaznamenala nezaměstnanost nárůst o 0,3%. Dostala se tak na doposud nejvyšší míru nezaměstnanosti. Nárůst nebyl dlouhodobý a trh práce se vyrovnal se změnou rychle. V roce 2003 již opět vykazovala míra nezaměstnanosti 3,3%. V roce 2004 se opět míra nezaměstnanosti v Praze mírně zvýšila, ale nejedná se o změny zásadní pro ekonomickou situaci hlavního města.

V roce vstupu ČR do EU vytváří Praha 23% HDP ČR. Vyšší úroveň tvorby HDP je typická pro metropole. Zejména vyšší úrovní mezd, lokalizací a registrací sídel ekonomických subjektů i koncentrací centrálních orgánů veřejného a privátního sektoru. V Praze překračuje počet pracovních míst o 60% počet obyvatel. To vyzdvihuje hlavní město nad ostatní, jako ekonomické centrum nejen pro své okolí, ale i celý stát. Po roce 2000 také dochází k odlivu obyvatel Prahy do okolí měst. Středočeský kraj se tak stává cílem stěhování. Až od roku 2003 je migrační saldo Prahy opět kladné.

Tabulka 9.: Počet obyvatel Prahy

Počet obyvatel Prahy

Rok	Počet obyvatel Prahy (v tisících)
1980	1183
1990	1215
2000	1186
2001	1170
2002	1160
2003	1161
2004	1165
2007	1212
2009	1286

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že nejvyššího počtu obyvatel dosáhlo hlavní město v posledních letech. Do roku 2002 počet obyvatel klesal, ale rok 2003 byl zlomový.

Napomohl tomu i blížící se vstup ČR do EU. Velký příliv cizinců způsobil kladný růst obyvatelstva. Od roku 1980 do roku 2000 byl počet obyvatel téměř totožný.

5.6.1. Odvětvová struktura Prahy 2000 - 2004

Tyto roky byly pro hlavní město důležité také ve změnách odvětvové struktury. Ekonomická základna zvýšila podíl obslužné sféry a snížila podíl ve sféře výrobní. Nejvýznamnější pro Prahu je terciální odvětví, které v roce 2004 tvořilo 81,9% přidané hodnoty, zaměstnaných ve službách za tento rok je 84%. Dominantní postavení mají odvětví dopravy a veřejné správy. Odvětví výrobní, zejména pak průmysl ztratil na tvorbě přidané hodnoty a tedy na zaměstnanosti. Naopak zpracovatelský průmysl svůj význam i nadále zvyšuje. Významná je zejména oblast výroby kancelářských strojů a počítačů, kde rostla poptávka a také mzdy pro pracovníky. Stavebnictví vykazuje celorepublikový nárůst, Praha tak není výjimkou. V roce 2004 působilo 341 stavebních podniků s 20 a více zaměstnanci, stavební práce v roce 2004 přesáhli 100 mld. Kč. Na ekonomice hlavního města se výrazně podílí odvětví cestovního ruchu. Po teroristických útocích v roce 2001 a povodních v roce 2002 se začíná opět cestovní trh rychle rozvíjet.

5.6.2. Nezaměstnanost v ČR v letech 2005 - 2008

Nejnižší míru nezaměstnanosti opět vykazala Praha-západ (2,8%), Praha - východ (3,1%) a Praha (3,6%). Blízké postavení za Prahou v roce 2005 měla Mladá Boleslav, jejíž míra nezaměstnanosti byla 3,9%. Naopak míru nezaměstnanosti vyšší než republikový průměr vykazalo 30 okresů. Nejvyšší nezaměstnanost v Mostě 22,2%, Karviné 19%, Chomutově 16%, Teplice 15,8%, Ostrava 15,4% a Bruntále 15,3%.

Hlavní město mělo nejvyšší nezaměstnanost právě v roce 2005 a s dalšími roky ji snižovalo. V roce 2008 již byla míra nezaměstnanosti nižší o 1,11% než v roce 2005. Snižující míru nezaměstnanosti vykazovaly i ostatní okresy. Moravskoslezský kraj snížil míru nezaměstnanosti za uvedené 4 roky až o 5,74%. Kraj Ústecký snížil nezaměstnanost o 5,15% a v roce 2008 tak dosáhl nezaměstnanosti 10,26%. Naopak Liberecký kraj měl po 4 sledované roky téměř stejnou míru nezaměstnanosti. Všechny

kraje s výjimkou kraje Ústeckého, se v roce 2008 dostaly pod 10%, větší snížení zaznamenaly ty kraje, které byly výrazněji postižené problémy na trhu práce. Praha si tak i v roce 2008 udržela dominantní postavení na trhu práce. Kraje Středočeský, Královehradecký a Jihočeský udržely svoje procenta nezaměstnanosti pod 5. Jde o nejlepší výsledky po hlavním městě. (viz. Příloha 3.: Míra nezaměstnanosti v krajích v roce 2005-2008 v %)

5.7.Praha v období 2005-2008

Tabulka 10.: Míra nezaměstnanosti v Praze v roce 2005 - 2008

Míra nezaměstnanosti v Praze 2005 - 2008	
Rok	Míra nezaměstnanosti v %
2005	3,25
2006	2,72
2007	2,16
2008	2,14

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Míra nezaměstnanosti v Praze se od roku 2005 pozitivně snižovala. V roce 2005 vykazovalo hlavní město 3,25% míru nezaměstnanosti. V roce 2008 již byla míra nezaměstnanosti o 1,11% nižší. V hlavním městě je pozitivním vlivem zahraniční migrace lidí v produktivním věku a vyšší porodností se mění věková struktura. Počet obyvatel v roce 2008 byl 1 233 211.

Tabulka 11.: Zaměstnaní cizinci v Praze 2008

Zaměstnaní cizinci v Praze 2008		
Údaje	ČR	Praha
Celkem bydlící cizinci	437 565	141 841
Zaměstnaní cizinci	361 709	114 784
V tom ze zemí EU 27	156 813	45 607
V tom z ostatních zemí	204 896	69 177
V tom evidovaní na ÚP	284 551	94 102
V tom s platným živnostenským oprávněním	77 158	20 682

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Na migraci se nejvíce podílí cizí státní příslušníci a to zejména obyvatelé Ukrajiny, Slovenska a Ruska. Naopak obyvatelé Prahy se stěhují za hranice hlavního města a stále častěji dávají přednost dojíždění za prací. V roce 2008 bylo v České republice zaměstnáno 361 709 cizinců, z toho bylo v Praze zaměstnáno 114 784 cizinců. Jde tak o více než 1/3 z celkového počtu. Zaměstnanců pocházejících ze zemí EU 27 bylo k roku 2008 v Praze 45 607, více zaměstnanců pocházelo z ostatních zemí, a sice 69 177. Na úřadě práce bylo v roce 2008 evidováno 284 551 cizinců, z toho v Praze 94 102.

Počet živě narozených pomalu roste, v roce 2008 bylo 14 339 živě narozených, tj. o 3 208 dětí více než v roce 2004. Průměrná hrubá měsíční mzda vykazuje výrazné rozdíly, mají zde zázemí mezinárodní společnosti, kde jsou mzdy vysoko nad průměrem ČR, naopak 2/3 obyvatel pobírá mzdu nižší než je průměr. Medián mezd v Praze činil za rok 2008 26 090 Kč, v ČR je hodnota medián 20 908 Kč. Ukazatel medián udává hodnotu zaměstnance, který se v seřazeném souboru podle výše mzdy nachází uprostřed. Od roku 2004 do roku 2008 došlo k nárůstu mezd v ČR o 30,5%, v Praze byl nárůst téměř totožný (31%). Nejvyšší nárůst mezd zaznamenaly kraje Jihozápad a Jihomoravský.

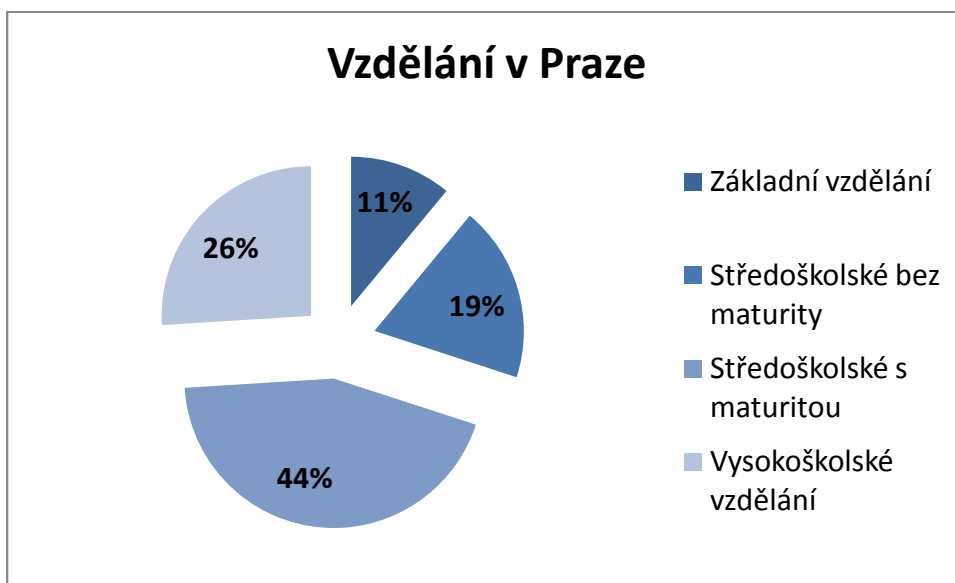
V roce 2008 byla míra registrované nezaměstnanosti v Praze 2,14%. Neumístěných uchazečů o zaměstnání bylo 17 433, ženy tvořily téměř 9 000 z celkového počtu. Absolventi škol a mladiství 904 osob a občané se zdravotním postižením 1 911 neumístěných osob. Nárok na podporu v nezaměstnanosti mělo v roce 2008 v hlavním městě 8 518 osob, z toho 4 455 žen. Částečně nezaměstnaných bylo 644. Úřad práce nabízel 25 002 volných pracovních míst, pro absolventy a mladistvé 2 227 a pro občany se zdravotním postižením 552. (viz. *Příloha 4.: Nezaměstnanost, neumístění uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Praze 2008*)

V roce 2007 a 2008 převažovala poptávka po pracovnících nad nabídkou práce. Praha tak v roce 2008 má 61,4% ekonomicky aktivních, jedná se o nejvyšší hodnotu mezi kraji ČR. V hlavním městě sídlí téměř 1/3 podniků z celé ČR, s více než 1 000 zaměstnanci. Podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) bylo v Praze v roce 2008

celkem 1 072 tisíc osob starších 14 let. Ekonomicky aktivních bylo 61,4% tedy 658 tisíc osob, ekonomicky neaktivních tak bylo 38,6% (414 tis. osob).

Ekonomická aktivita je rozdílná mezi pohlavím a také závisí na stupni vzdělání obyvatel. Míra ekonomické aktivity mužů je 70,9% a žen 52,8%.

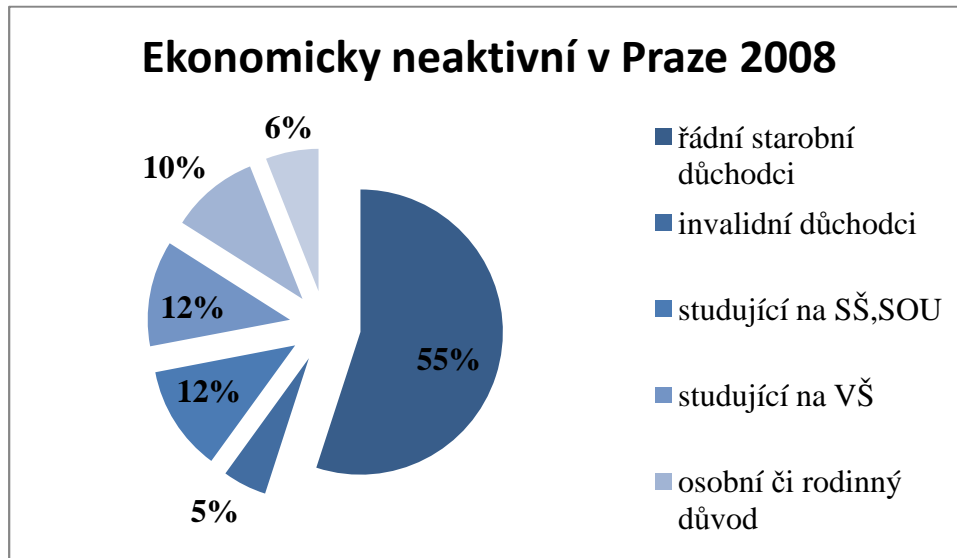
Graf 7.: Vzdělanostní struktura v Praze 2008

Zdroj.: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Vzdělanostní struktura je shodná s kvalifikací pracovní síly a pracovní příležitostí v Praze. Nejvyšší podíl na vzdělanostní struktuře tvoří středoškolské s maturitou, naopak nejnižší procento tvoří obyvatelé Prahy se základním vzděláním. Vysokoškolské vzdělání tvoří téměř 30%, jedná se o jedno z nejvyšších procent v ČR. V Praze se nejlépe uplatní osoby s maturitním vzděláním nebo s vysokoškolským diplomem.

Graf 7.: Struktura ekonomicky neaktivních Prahy v roce 2008

Zdroj.: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Nejvyšší procento ekonomicky neaktivních sledujeme u řádných starobních důchodců, jedná se o více než polovinu z celkového počtu ekonomicky neaktivního obyvatelstva. Naopak nejnižší podíl tvoří invalidní důchodci. Studující tvoří po 12% na celkovém počtu neaktivních a to jak středoškoláci, tak vysokoškoláci.

Podle odvětvové klasifikace ekonomických činností bylo z celkového počtu 645,6 tis. zaměstnaných osob nejvíce evidováno v sektoru „K“, tedy činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu, podnikatelské činnosti. Tento sektor evidoval 114,7 tis. zaměstnaných osob. Sektor obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost vykázal v roce 2008 96,7 tis. zaměstnaných osob. Oblasti zpracovatelského průmyslu; veřejná správa a obrana; doprava, skladování a spoje; stavebnictví zaměstnávaly více než 50 tis. osob. Řada činností v Praze nemá své zastoupení. Příkladem je rybolov a chov ryb; těžba nerostných surovin. Hlavní město je tak s určitostí zaměřeno na sektor služeb. V hlavním městě pracují 4/5 zaměstnaných osob v sektoru služeb. Ve zbylé 1/5 pracuje většina v průmyslu a pouze 1% tvoří zaměstnanci v zemědělství. Na hrubé přidané hodnotě se v roce 2007 podílely 81,5%,

na zaměstnanosti 80,4% a na celkovém počtu ekonomických subjektů 82,8%. Na vysoké procento zaměstnanosti v sektoru služeb, má mimo jiné, vliv vysoké koncentrace státních úřadů a velkých nadnárodních společností. Nejvíce obyvatel Prahy je ve službách zaměstnáváno v oboru nemovitostí, pronájmu a podnikatelských činností a to 17% z celkového počtu zaměstnaných v národním hospodářství. (viz. *Příloha 5.: Zaměstnaní v národním hospodářství podle OKEČ*)

Z 646 tisíc pracujících osob jich je 510 zaměstnaných, což tvoří 4/5, zaměstnavatelé tvoří 5%. 16% osob pracuje na vlastní účet. Ve zkoumaném roce 2008 bylo 0,6 uchazeče na 1 volné pracovní místo, celorepubliková hodnota činila 3,7. Nabízeno bylo 25 002 pracovních míst, nabídka a poptávka po práci v Praze tak tvoří téměř rovnováhu.

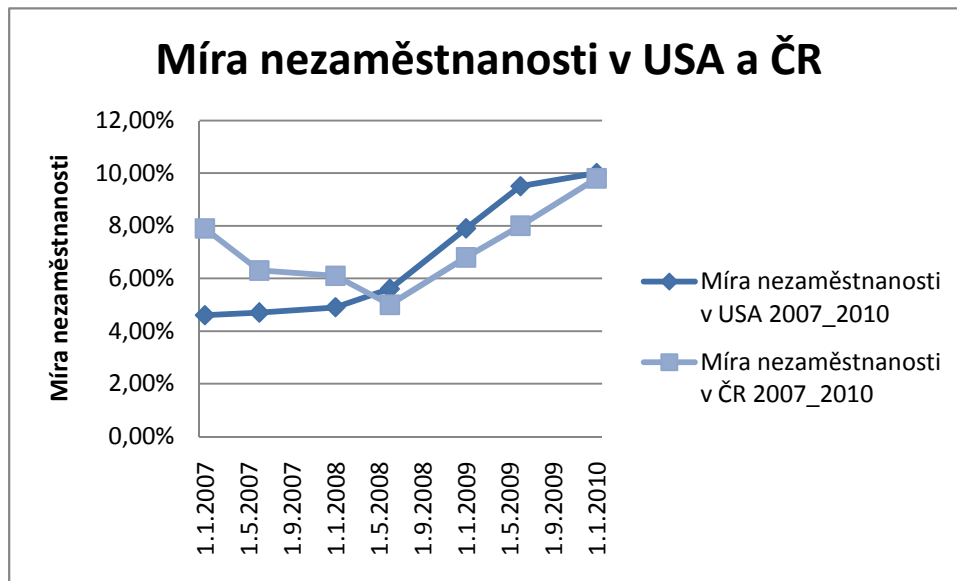
5.8. Ekonomická situace ve světě v roce 2009

V roce 2009 se celý svět dostal do finanční krize. Příčiny nalézáme na hypotečním trhu ve Spojených státech, ten nabízel mnoho svobody a málo kontroly. Agentury Freddie Mac (Federal Home Loan Mortgage Corporation) a Fannie Mae (Federal National Mortgage Association) gigantické korporace přivedené na svět Kongresem a jmenované jako „státem podporované podniky“ za účelem získávání fondů na financování hypoték, se v roce 2008 dostaly do problémů a propukla tak krize na hypotečním trhu. Tyto asociace neposkytovaly přímo hypoteční úvěry, ale hypotéky skupovaly od bank na takzvaném sekundárním trhu. Banka tak může poskytnout úvěr dalšímu klientovi. Tento proces umožnil zvyšovat obrátky hypotečního trhu a usnadňoval lidem pořízení vlastního domu. Zvyšovaly se však také ceny nemovitostí. Hypotéky agentury schvalovaly i méně bonitním klientům. V dalším vývoji však docházelo ke zpomalení růstu cen nemovitostí a dokonce jejich propad. Zvyšováním úrokových sazeb a ostatních nákladů začal narůstat počet opožděných plateb. Narůstal také počet zadlužených nemovitostí. Hypoteční agentury tak začaly realizovat ztráty, které se vyhouply až na 11 mld. dolarů. Bankrot hypotečního trhu vyvolal krizi, ta dále pokračovala pádem renomovaných investičních bank na Wall Street. Z pěti největších investičních bank tak krizi překonaly pouze dvě. Podle slov Thomase E. Woodse jr.

v knize Krach „neselhal trh, ale zásahy do něj. Selhala centrální banka a její politika manipulace penězi a úrokovými sazbami“.

5.8.1. Česká republika v době finanční krize

Graf 8.: Míra nezaměstnanosti v USA a ČR 2007 - 2010

Zdroj.: Vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že USA se v roce 2007 s mírou nezaměstnanosti pohybovala pod hranicí 5%. V tomto roce byla o 3,3% nižší než v ČR, ta vykazovala téměř 8%. V polovině roku 2008 byla míra nezaměstnanosti v USA a v ČR téměř totožná. Od roku 2009 se výrazně zvýšila míra nezaměstnanosti v USA a to na 7,9%, v polovině roku 2009 byla míra nezaměstnanosti 9,5%. V ČR se míra nezaměstnanosti také zvyšovala, ale v porovnání s rokem 2007 byla míra nezaměstnanosti k polovině roku 2009 pouze o 0,1% vyšší. Rozdíl nebyl tak markantní, jako v USA, kde se míra nezaměstnanosti zvýšila o celých 5%. Křivka míry nezaměstnanosti vykazuje v USA trvalý nárůst, naopak v ČR se do roku 2008 snižuje a od června 2008 se křivka rovnoměrně zvyšuje. V roce 2008 dosáhla celková zaměstnanost v ČR celkem ve všech sférách národního hospodářství 5 002,5 tisíc osob. V 1. pololetí 2009 klesla celková zaměstnanost na 4 944.1 tis. osob. Od roku 2008 bylo možné sledovat oslabování růstu zaměstnanosti.

Rozdíl mezi 1. čtvrtletím 2009 a 4. čtvrtletím 2008 zaznamenal pokles o 86,6 tis. osob, to je o 1,7%. Světová hospodářská krize se na trh práce v ČR začala projevovat již koncem roku 2008, kdy začali zaměstnavatelé hromadně propouštět např. v automobilovém průmyslu nebo sklářském průmyslu.

Finanční krize postihla ekonomiky všech zemí. Jedná se tak o první negativní růst od druhé světové války. Dopady krize na českou republiku jsou také stále zřetelnější. Trh je nucen zpomalovat tempo a omezovat výrobu. Tím se hromadně propouštějí zaměstnanci z různých průmyslových odvětví.

Zpomalení tempa hospodářského růstu se na trhu práce EU projevuje již od 2. čtvrtletí 2008. V EU27 klesla zaměstnanost o 1,3% (údaje z Eurostatu). Největší pokles zaznamenala Litva (8,2%), Irsko (7,5%), Estonsko (7,2%), Španělsko (6,4%) a Lotyšsko (5,1%). Zaměstnanost rostla v Lucembursku, Maltě, Kypru, Belgii, Slovinsku, Nizozemsku a Německu.

5.9.Praha v roce 2009

Tabulka 12.: Situace v Praze roku 2009

Situace v Praze roku 2009

Rok	Míra nezaměstnanosti	Neumístění uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa
2009	3,66%	27 979	10 615

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V hlavním městě bylo v roce 2009 evidováno 1 246 406 obyvatel. Míra nezaměstnanosti se pohybovala nad 3,6%, neumístěných uchazečů o zaměstnání bylo 27 979 osob a úřady práce nabízely 10 615 pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo tak bylo 2,6 uchazeče. Celkový počet ekonomických subjektů byl v hlavním městě k minulému roku 484 999.

6. UPLATNĚNÍ STUDENTŮ PEF V PRŮBĚHU STUDIA V PRACOVNÍM PROCESU

6.1. Sociologicko empirický výzkum

Vytváření empirického modelu výzkumného problému (VP) v kvantitativním přístupu (KVN) sociologicko empirickém výzkumu (SEV)

Použité zkratky = SEV - sociologicko empirický výzkum

VP - výzkumný problém

KVN - kvantitativní přístup

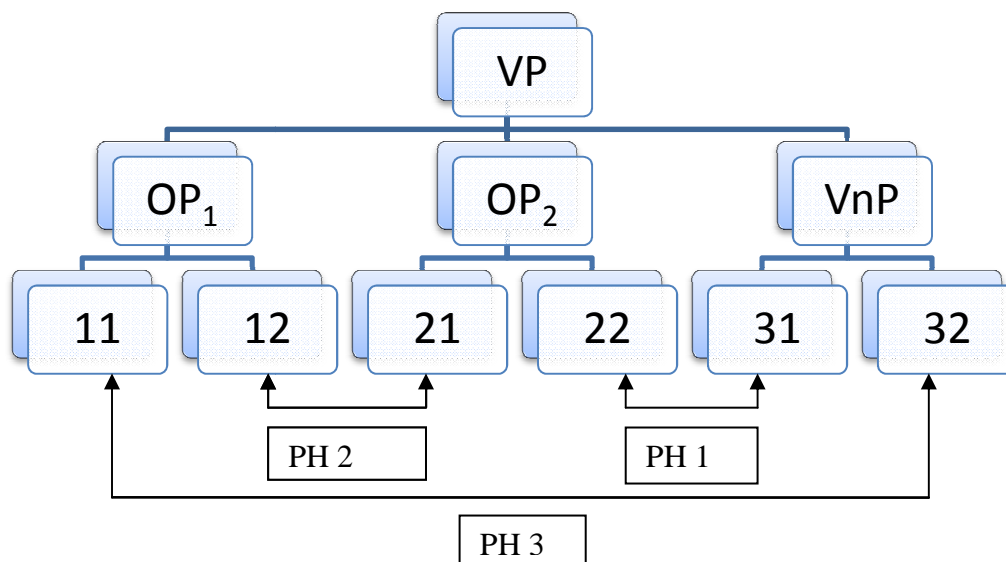
OH - obecná hypotéza

OP - obsahově proměnná

VnP - vnější proměnná

1. Zaměření VP = námětové teoretické vyjádření, zda je vhodné takový problém řešit KVN výzkumem.
2. Zaměření VP = vymezení vzhledem k cíli a kontextu; formulace obecné hypotézy (OH), formulace o vztazích mezi dvěma skupinami proměnných.
3. Zaměření VP = ohraničení jeho pole, stanovení přirozeného systému (PS), sledování obsahových proměnných (OP) a vnějších proměnných (VnP).
4. Zaměření VP = operacionalizace pole; stanovení souboru pracovních hypotéz (PH).

Obrázek č. 3: Empirický model

Zdroj: Vlastní zpracování

6.1.1. Rozvaha o možnosti a vhodnosti řešení vybraného problému (VP) pomocí sociologického empirického výzkumu (SEV)

Vybraný problém - cílem bývá formulace nějakého jevu, nebo zjišťování souvislosti mezi něčím a něčím;

Studenti, kteří po studiu hledají první zaměstnání, narazí na zásadní problém. Většina zaměstnavatelů požaduje praxi v oboru. Tento výzkumný problém je zvolen z důvodu, že se mimo jiných, týká také mě.

Stále více dnešních studentů získává pracovní zkušenosti již při studiu. To je způsobeno zvyšujícími se nároky zaměstnavatelů a také tím, že si mezi kandidáty mohou vybírat. Ročně absolvuje na PEF ČZU více než 2000 studentů. Studenti, kteří mají jasnou

představu budoucího zaměstnání, a chtějí uspět na trhu práce, musí být proto lepší než konkurence.

Pro řešení VP je použit kvantitativní sociologicko-empirický výzkum. Objekt výzkumu je zaměřen na studenty ČZU – Provozně ekonomické fakulty, pouze prezenčního studia, bez ohledu na studovaný obor a ročník.

6.1.2. Cílové zaměření VP

„Aktivity studentů PEF v přípravách na budoucí povolání.“

Cílové zaměření výzkumného problému je souvislost 2 jevů, tedy zjišťování zda mimoškolní aktivity studentů pomáhají k získání praxe a odstraňují překážky při získání budoucího povolání.

6.1.3. Stanovená obecná hypotéza (OH)

Obecná hypotéza - vyjadřuje cíl vložený do výzkumu;

„Stále více studentů sbírá mimo školní také další informace a pracovní zkušenosti z daného oboru již při studiu, hlavním důvodem je získání praxe a odstranění překážek pro hledání budoucího zaměstnání.“

6.1.4. Vypracovaný přirozený systém (PS)

Přirozený systém - nejlépe vybraný soubor prvků a vztahů mezi nimi; prvků nejvíce reprezentující námi sledovaný problém;

Obsahové proměnné - je proměnná PS a vztah podstatný pro rozluštění problému, jak jsme jej předložili.

Vnější proměnné - Nestojí za vybraným prvkem či vztahem jiný prvek či vztah, který je spíše původcem vlivu, který chceme odhalit, aby se problém vyjasnil?

Obsahové proměnné (OPx) a vnější proměnné (VnPx).

OP1 – nezávisle proměnná (ovlivňující) „ informace a pracovní zkušenosti“ (*Ovlivňuje výsledek, tedy OP2*)

(Hodnoceno škálou důležitosti, od 1- nejmenší aktivity sbíraných informací a zkušeností k vyšším.)

OP11 = Znalosti získané studiem VŠ

- Znalosti z absolvovaného povinného semináře
- Znalosti z volitelného (dobrovolného) semináře
- Složení závěrečné zkoušky (státnice)
- Certifikáty a další potvrzení o znalostech z oboru

OP12 = Znalosti získané vyhledáváním informací o daném oboru

- Sledovanost odborných či jiných pořadů v TV zaměřených na daný obor
- Čtení časopisů, novin a jiné literatury z oboru
- Informace získané z internetu a jiných veřejných informačních systémů
- Znalosti získané od příbuzných, kolegů (v daném oboru pracujících)

OP13 = Pracovní zkušenosti z daného oboru

- Neplacená praxe, plnění základních úkolů v oboru
- Zaměstnání na částečný úvazek, částečná samostatnost při plnění úkolů
- Zaměstnání na plný úvazek, pracovní samostatnost a odpovědnost

OP14 = Pracovní zkušenosti materiální a nemateriální povahy

- Úplná závislost na vlastních finančních prostředcích
- Získání financí na volnočasové aktivity
- Úplná nezávislost na financích, získávání pracovních zkušeností

OP15 = zájem o informace a pracovní zkušenosti ze sledovaného oboru

- Vysoké výděvky, slibná budoucnost
- Příbuzenské vztahy, rodinná tradice-firma
- Vlastní zájem o obor

OP2 – závisle proměnná (ovlivňovaná) „ získání praxe, odstranění překážek budoucímu povolání“ (výsledek OP1)

OP21 = Znalosti a všeobecný přehled o problematice v daného oboru

- základní znalosti (vyšší orientace v jiném oboru, studium jiného oboru)
- pokročilé znalosti (studování daného oboru)
- odborné znalosti (studování daného oboru, pracovní zkušenosti)

OP22 = Osobnost uchazeče o zaměstnání a schopnost obstát v konkurenci

- spíše flegmatická osobnost, pasivní, nízká ctižádostivost
- spíše sangvinik, osobnost cílevědomá a ctižádostivá s jasnými cíly

OP23 = Orientace na trhu práce, možnosti uplatnění

- pasivní role, čekání na možné nabídky, bez vlastní iniciativy
- aktivní role, hledání vhodného zaměstnání

OP24 = Pracovní zkušenosti získané zprostředkováním

- Rodina, přátelé
- Úřad práce
- Agentura práce
- Konkrétní firma

VnP - studenti PEF (ČZU)

VnP1 = pohlaví muž x žena

VnP2 = věková kategorie 18 – 20

21 – 23

24 – 26

26 – a více let

VnP3 = studovaný ročník VŠ

- 1. ročník - 2. ročník - 3. ročník - 4. ročník - 5. ročník

VnP4 = studovaný obor

- Provoz a ekonomie
- Podnikání a administrativa
- Veřejná správa a regionální rozvoj
- Hospodářská a kulturní studia
- Systémové inženýrství
- Evropská agrární diplomacie
- Economics and Management, Agricultural Economics and Management
- Informatika

VnP5 = trvalé bydliště studenta

Praha	Středočeský kraj
Jihočeský	Jihomoravský
Karlovarský	Liberecký
Královehradecký	Moravskoslezský
Olomoucký	Pardubický
Plzeňský	Ústecký
Vysočina	Zlínský

VnP6 = práce při studiu

- Ano
- Ne

VnP7 = Místo výkonu práce

- Praha
- Jiný kraj

6.1.5. Vypracovaný soubor pracovních hypotéz (PH)

Pracovní hypotéza - jsou vytvořeny pro podstatné vztahy mezi vybranými proměnnými;

PH1 = VnP3 x OP13

Studenti 3. ročníků nejčastěji využívají neplacenou praxi, aby získali praktické informace z daného oboru.

PH2 = OP22 x OP15

Studenti ctížadostiví mají největší zájem o informace o a pracovní zkušenosti z oboru s vysokými výdělků a slibnou budoucností.

PH3 = VnP5 x OP16

Studenti bydlící v Praze se při shánění práce nejčastěji obracejí přímo na konkrétní firmy.

PH4 = VnP2 x OP14

Starší studenti shánějí pracovní zkušenosti z důvodu úplné finanční závislosti.

PH5 = VnP1 x OP15

Muži mají zájem spíše o informace a práci z oboru, kde jsou vysoké výdělků a slibná budoucnost.

PH6 = OP13 x VnP3

Práci na plný úvazek využívají nejčastěji studenti 5. ročníků.

6.1.6. Rozhodnutí o populaci, návrh výběru vzorku

Výzkumy se provádí jako výběrové šetření, podstatou je taková volba dílčího souboru sledovaných jednotek, aby výsledky mohly být zobecnovány; struktura vzorku musí co nejpřesněji kopírovat strukturu populace.

Ke zkoumání dané problematiky budou vybráni studenti Provozně ekonomické fakulty (České zemědělské university). Dotazník bude mezi studenty rozdán v elektronické podobě. Studující ročník, věk či obor nebude záměrně nijak ohraničen, abychom poznali, v jakém ročníku se studenti již aktivně soustředí na budování své kariéry a jaký obor si proto vybrali. Podmínkou bude forma studia, to znamená, že se budeme dotazovat pouze studentů denního (prezenčního) studia. Dotazovaní budou pouze české státní příslušnosti.

6.1.7. Rozhodnutí o technice sběru dat

Rozhodnutí o způsobu získávání informací. Ověřujeme, že informace se v dané populaci opravdu vyskytují a že je dokážeme získat. Dále se volí technika, kterou použijeme ke sběru dat o výzkumném problému.

Výzkumný problém je mezi studenty natolik známou a probíranou problematikou, že můžeme použít standardizovaný dotazník. Víme tedy „koho se chceme zeptat“ a víme, že právě tato populace nám na naše otázky bude umět odpovědět. Standardizovanou technikou dotazníku, je možné výzkumný problém zaměřit na velký počet respondentů a získat tak výsledky v krátkém čase a při nízkých nákladech.

Jako problém můžeme označit nízkou návratnost. Studenti v průběhu semestrů dostávají spoustu dotazníků týkajících se projektů a dalších problematik. Bude proto důležité je zaujmout právě tímto VP. Řešením této situace by mohl být poutavý úvodní dopis. Takový, který by byl originální a zaujal by největší množství dotázaných, kteří by se chtěli se svým názorem podělit a zapojit se.

(Viz. Příloha č. 6., 7.: Úvodní dopis, Příloha č. 8: Dotazník)

6.2. Výsledky výzkumu

Dotazník byl rozeslán v elektronické podobě na studijní e-maily. Studenti z vyšších ročníků odpovídali častěji. To je možné přičíst tomu, že jim byl dotazník rozeslán na jejich osobní email s konkrétní žádostí o vyplnění. Mezi studenty z nižších ročníků, zejména pak prvních a druhých nebyly k dispozici osobní kontakty. Dotazník jim byl zaslán na ročníkový e-mail. Dotazník byl k dispozici také na internetové adrese od 13. 3. 2010 - 20. 3. 2010. Během týdne bylo vyplněno 109 dotazníků. Data byla pro lepší přehlednost zhodnocena jak absolutní tak relativní četností.

6.2.1. Demografické údaje

Tabulka č. 13: Pohlaví respondenta

Pohlaví respondenta

Celkem	Muž	Žena
Absolutní četnost (109)	34	75
Relativní četnost %	31,19	68,81

Zdroj: Vlastní zpracování

Z celkového počtu 109 odpovědí bylo 34 mužů a 75 žen. Ze 100 % zodpovězených dotazníků, to bylo 31% mužů a 69% žen. (Viz. Příloha č. 9: Pohlaví respondenta - graf)

Tabulka č. 14: Věková skupina

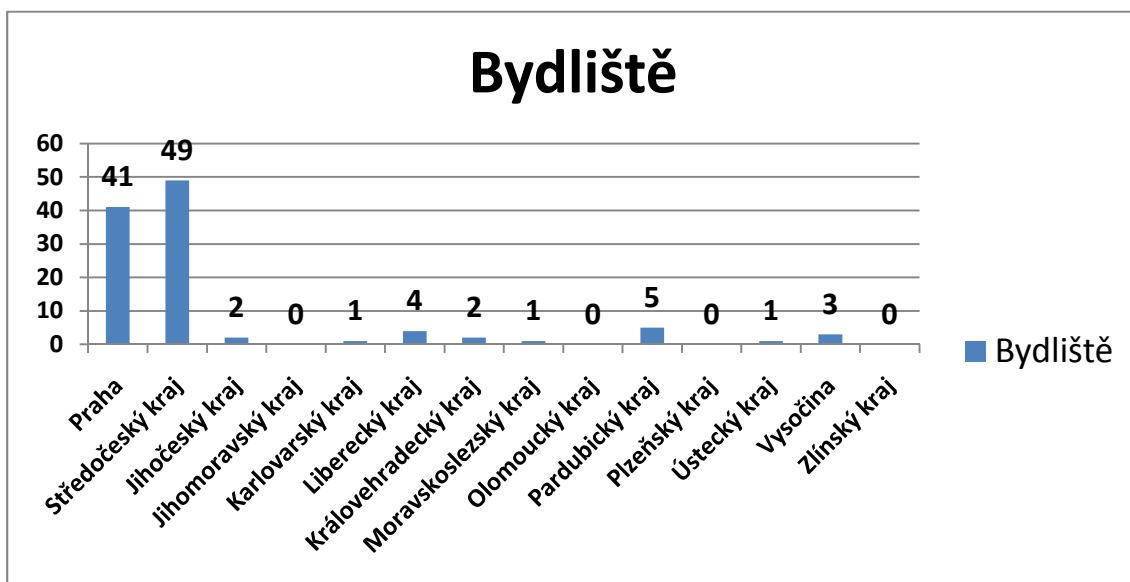
Věková skupina	Respondenti (absolutní četnost)	Respondenti (relativní četnost %)
18-20	10	9,17
21-23	41	37,61
24-26	51	46,79
27 - a více	7	6,42
Celkem	109	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvíce zastoupenou věkovou skupinou byla 24-26 let. V této skupině zodpovědělo dotazník téměř 47% respondentů. Velká řada studentů byla ve věku 21-23 let, dotazník

vyplnilo 38%. Naopak slabě jsou zastoupeny skupiny 18 - 20 a 27 - a více. Nejvíce spolupracovali ti studenti, kterým byl zaslán dotazník přímo na e-mail s osobní žádostí.

Graf č. 9: Bydliště respondenta

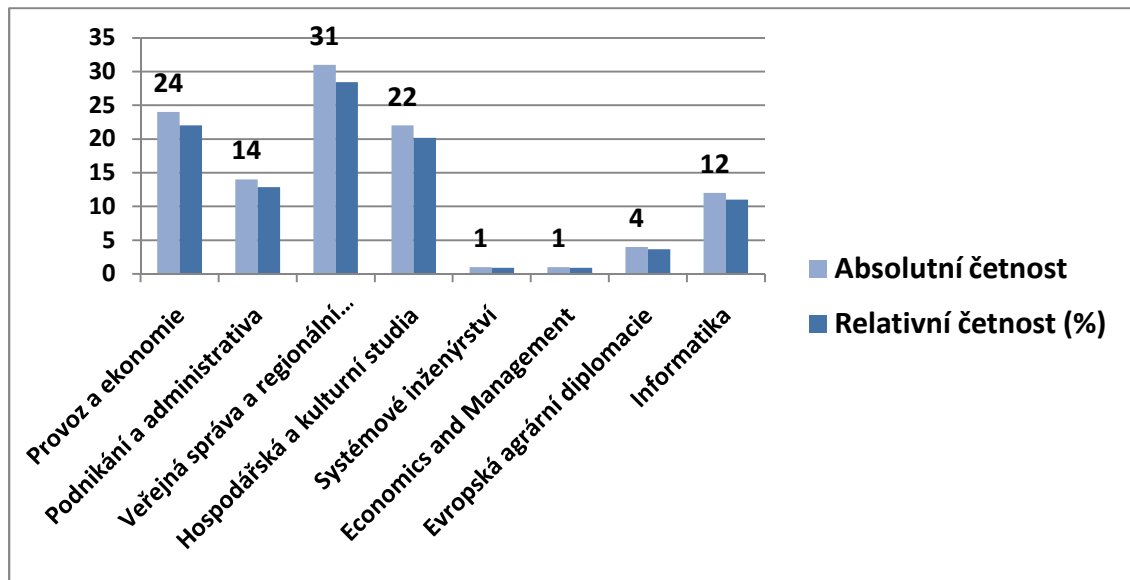

Zdroj: Vlastní zpracování

Studenti, kteří na dotazník odpověděli, byli nejčastěji ze Středočeského kraje, který obléhá hlavní město ze všech stran. Procentuelně tato skupina tvořila 45%. Dále pak pocházejí respondenti přímo z hlavního města a to z 38%. Další kraj nebyl výrazněji zastoupen. Kraje Zlínský, Plzeňský, Olomoucký a Jihomoravský nebyli zvoleny vůbec. Česká zemědělská universita je tedy nejvíce atraktivní pro studenty bydlící přímo v Praze. Sídlí na okraji hlavního města, tím je velmi dobře dostupná pro studenty z kraje Středočeského. (Viz. Příloha č. 10: Bydliště respondenta - tabulka)

6.2.2. Informace o studiu

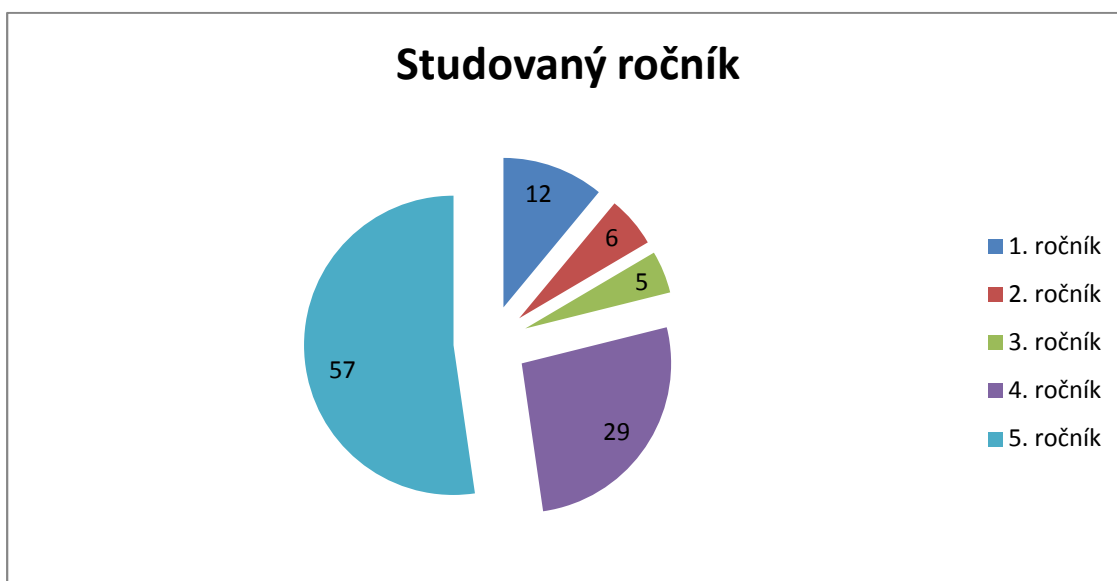
Graf č. 10: Studovaný obor

Zdroj: Vlastní zpracování

Vyplněný dotazník odeslalo 31 respondentů studujících Veřejnou správu a regionální rozvoj, jednalo se tak o nejpočetnější skupinu. Studentů z oboru Provoz a ekonomie, kteří zodpověděli dotazník, bylo 24 a z oboru Hospodářská a kulturní studia odeslalo dotazník 22 studentů. Respondentů z oboru Podnikání a administrativa bylo 14 a z Informatiky 12, kteří zareagovali na rozeslaný dotazník. Naopak pouze po 1 odpovědi bylo z oboru Systémové inženýrství a Economics and Management. Z Evropské agrární diplomacie odpověděli 4 studenti. Podle výsledků relativní četnosti z 22% odpovídali studenti oboru Provoz a ekonomie, celých 28% tvořily odpovědi z Veřejné správy a regionálního rozvoje. Nad 20% byly odpovědi také z Hospodářských a kulturních studií. Naopak pouze 1% tvořili obory Systémové inženýrství a Economics and Management. (Viz. Příloha č. 11: Studovaný obor- tabulka)

Graf č. 11: Studovaný ročník

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze 109 získaných odpovědí, byla více než polovina od studentů 5. ročníku. Relativně vysoká četnost zastoupení této skupiny, která tvoří 52% z celkových odpovědí, je zejména díky tomu, že těmto studentům byl dotazník odeslán na osobní e-mailové adresy. Respondenti ze 4. ročníků odpověděli na rozeslaný dotazník z jejich ročníkového e-mailu a to 29x. Odpovědi z 1. ročníku tvořily 11%. Od respondentů z 2. a 3. ročníků byla návratnost dotazníků nejnižší. Relativní četnost těchto skupin tvořila 5% z celkového počtu. (Viz. Příloha 12: Studovaný ročník - tabulka)

Tabulka č. 15: Znalosti a aktivity při studiu ČZU

Znalosti z oboru	Absolutní četnost	Aktivity při studiu ČZU	Absolutní četnost
Základní	28	Povinné semináře	109
Pokročilé	61	Nepovinné semináře	28
Odborné	20	Certifikáty a jiná ohodnocení	14

Zdroj: Vlastní zpracování

Na otázku „Jaké jsou Vaše znalosti z oboru, v jakém se chcete uplatnit?“ mohli respondenti vybírat ze 3 odpovědí. Studenti, kteří zaškrtnuli „základní“, tak v současnosti

nemají dostatek znalostí z oboru, ve kterém se chtějí uplatnit. Tito respondenti se pro daný obor rozhodli později a již studují obor jiný, nebo změnili své zaměření. Ze 109 odpovědí tuto skupinu tvořilo 28 osob. Naopak pokročilé znalosti a studium oboru, ve kterém chci v budoucnu pracovat, má 61 studentů. Odborné znalosti, tedy studium a praxi v oboru má 20 studentů. Poslední skupina tvoří pouze 18%. Dá se říci, že tito studenti, jsou nejlépe připraveni na pracovní uplatnění v daném oboru, protože jejich znalosti obsahují kromě teoretických také praktické.

V otázce „Jaké jsou Vaše aktivity při získávání znalostí studiem VŠ“ mohl respondent zaškrtnout více odpovědí. Ze získaných dotazníků je zřejmé, že všichni zkoumaní studenti absolvují povinné semináře. Tuto možnost volilo 100% studentů. Naopak nepovinné semináře navštěvuje 28 respondentů, z celkového počtu odpovědí tvořící 26%. Certifikáty a jiná ohodnocení získalo při studiu VŠ nebo jiné instituce 14 studentů.

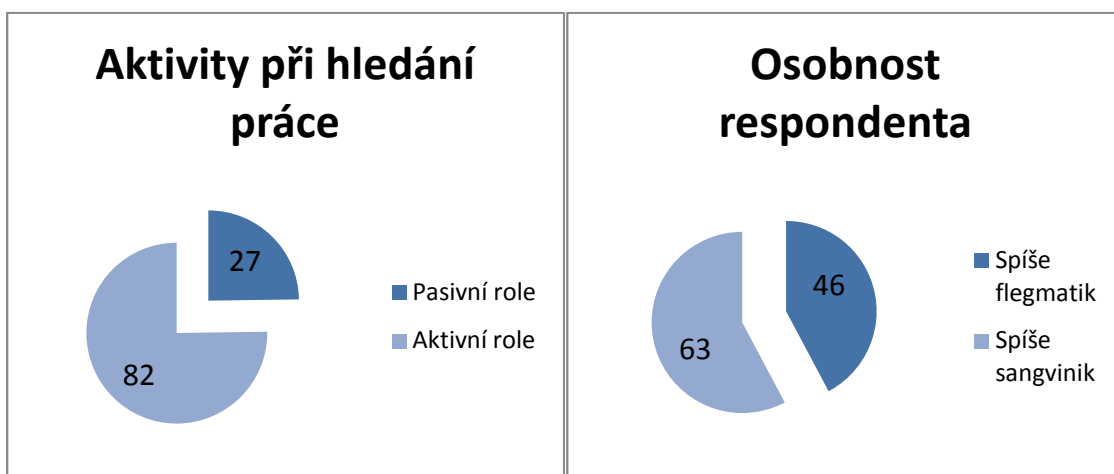
Tabulka č. 16: Vyhledávání informací z oboru

Vyhledávání informací	Absolutní četnost
Nesbírám	21
TV, rozhlas	33
Četba	48
Internet, informační systémy	83
Kolegové, příbuzní	45

Zdroj: Vlastní zpracování

V této otázce mohl opět student volit více odpovědí. Není proto v tabulce zahrnuta relativní četnost. Ze 109 respondentů jich 21 nesbírám informace ze studovaného oboru. Naopak 81% studentů vyhledává informace i mimo ty školní. Nejvíce informací studenti získávají z internetu a jiných informačních systémů, tuto možnost vybralo celých 83 osob. Četbou odborné literatury se vzdělává 48 studentů. Informace od kolegů a příbuzných přijímá 45 osob a nejméně informací sbírají studenti z TV a rozhlasu.

Graf č. 12: Aktivity při hledání práce, osobnost respondenta

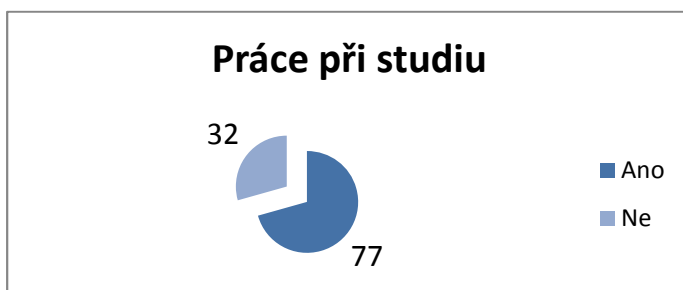

Zdroj: Vlastní zpracování

Aktivitu v otázkách hledání práce celých 27 respondentů popsalo jako pasivní. Tito respondenti čekají na možné nabídky, bez vlastní iniciativy. Naopak 82 respondentů aktivně hledá vhodné uplatnění. V otázce jaká je osobnost studenta v případě ucházení o práci, zodpovědělo 42%, že jsou spíše flegmatictí a 58% se přiklonilo k sangvinikovi, tedy za těmi, kteří si jdou tvrdě za svým cílem.

Pro výzkum byla klíčová otázka, zda student pracuje při studiu či nepracuje. Ti studenti, kteří nepracují, dále dotazník nevyplňovali. V následujících bodech se zpracovávaly odpovědi od pracujících respondentů.

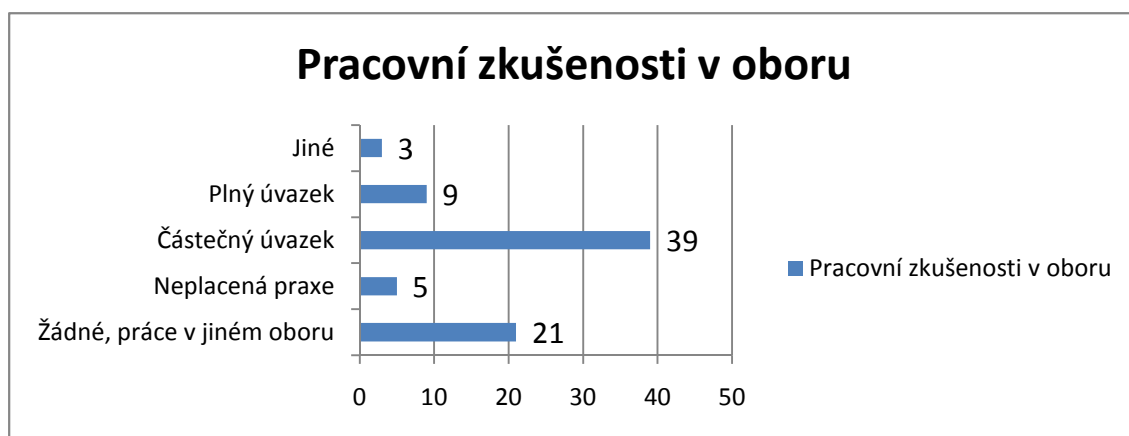
Graf č. 13: Práce při studiu

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze 109 přijatých dotazníků nepracuje při studiu na České zemědělské universitě 32 studentů. Zbylých 77 dochází do zaměstnání. Tito studenti tvoří 71%. Ze 77 respondentů jich 57 pracuje v hlavním městě, pouze 20 jich pracuje v jiném kraji. Studenti odpověděli, že se o své práci dozvěděli díky rodině a přátelům. Tak svoji práci získalo 48% osob. Velkou skupinou jsou také studenti, kteří práci získali od konkrétní firmy, těch bylo 21%. Od agentury získalo práci 9%. Naopak nikdo nevyužil služeb úřadu práce a 22% respondentů získalo práci jiným způsobem.

Graf č. 14: Pracovní zkušenosti v oboru, kde se chce student uplatnit

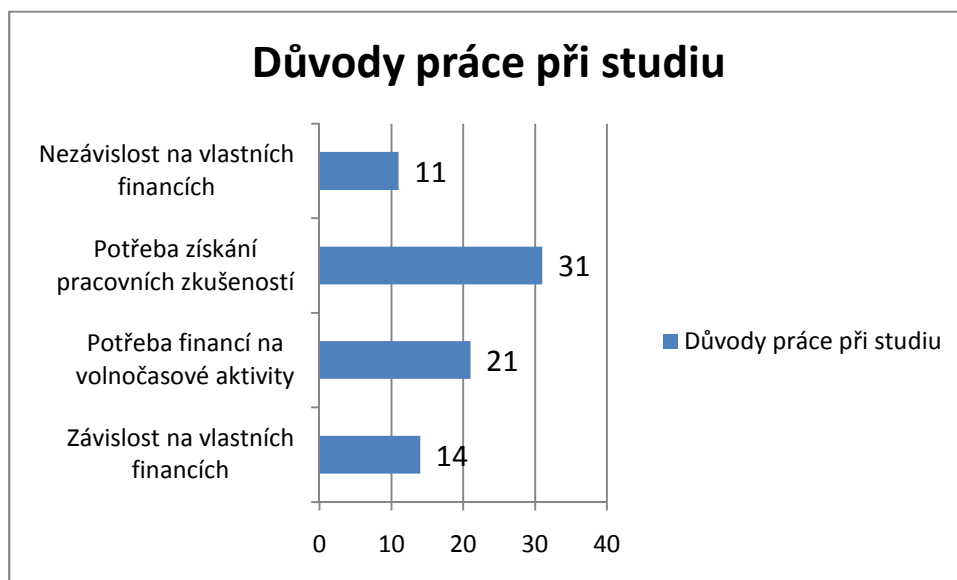
Zdroj: Vlastní zpracování

Studenti nejčastěji pracují na částečný úvazek a v práci jim je svěřena samostatnost při plnění úkolů. Ze 77 pracujících respondentů je 51% takto zaměstnaných. Řada zaměstnaných respondentů zatím nemá práci v oboru, ve kterém chce najít uplatnění. Tito studenti pracují jinde a pracovní zkušenosti z oboru zatím nemají. Jejich skupina tvoří 27%. Neplacenou praxi a plnění základních úkolů v práci provádí 6% studentů. Na plný úvazek a svěřenou samostatnost a odpovědnost v práci má 12% osob. Příležitostně nebo na jiný pracovní úvazek pracují 4% respondentů.

Zájem studentů o informace a pracovní zkušenosti z oboru ovlivňují zejména vlastní nespecifikované zájmy. Takto odpovědělo 46 respondentů, tedy celých 60%. Naopak vidina slibné budoucnosti a vysokých výdělků ovlivnila zájem o obor 30% studentů.

Pouze 10% ovlivňují zájem o obor příbuzenské vztahy, nebo rodinná tradice či firma. (Viz. Příloha 13: Zájem o obor)

Graf č. 15: Důvody práce při studiu

Zdroj: Vlastní zpracování

Studenti pracují při studiu nejčastěji proto, že jsou částečně závislí na vlastních financích, ale především chtějí získávat pracovní zkušenosti. Takto odpovědělo 40% osob. Velkou skupinu také tvoří ti, kteří pracují, aby získali finance na své volnočasové aktivity. Tyto osoby tvoří 27%. Úplně závislá na vlastních finančních prostředcích při studiu je skupina tvořící 18%. Nejmenší skupinu tvořili ti studenti, kteří jsou naprosto nezávislí na vlastních financích a pracují pouze proto, aby získávali zkušenosti. Těchto studentů je 14%.

6.3.Ověření stanovených pracovních hypotéz

V úvodu empirického výzkumu byl stanoven soubor pracovních hypotéz (dále jen PH). Výsledky výzkumu byly zpracovány pomocí aplikace Excel. Ze získaných dat byly vytvořeny kontingenční tabulky. Hypotézy bylo možné prověřit jak sloupcovými četnostmi, tak řádkovými četnostmi. Nejprve je vždy znovu uvedena PH a její zdůvodnění. Následně je uvedena kontingenční tabulka, která se zaměřuje na zkoumané oblasti hypotézy. Ta je níže popsána a tím je zhodnocena platnost či neplatnost PH. V závěru jsou navržena alternativní znění těch hypotéz, které se nepotvrdily.

6.3.1. PH1 = VnP3 x OP13

„Studenti 3. ročníků nejčastěji využívají neplacenou praxi, aby získali praktické informace z daného oboru.“

Při vytvoření této hypotézy se brala v úvahu bakalářská praxe, kterou musí student splnit během 3. ročníku a také to, že studenti v tomto roce často nemají práci v oboru a řada z nich získává finanční prostředky v jiném oboru.

Kontingenční tabulka č. 1: Studenti a pracovní zkušenosti

Studenti	Pracovní zkušenosti v oboru					Suma
	Žádné, práce v jiném oboru	Neplacená praxe	Částečný úvazek	Plný úvazek	Jiný	
1. ročníku	50%	0%	50%	0%	0%	100%
	10%	0%	5%	0%	0%	-
2. ročníku	60%	0%	20%	20%	0%	100%
	14%	0%	3%	11%	50%	-
3. ročníku	20%	20%	60%	0%	0%	100%
	5%	20%	8%	0%	0%	-
4. ročníku	41%	9,10%	41%	4,50%	4,50%	100%
	43%	40%	23%	11%	50%	-
5. ročníku	14%	4,80%	60%	17%	5%	100%
	29%	40%	63%	78%	0%	-
Řádková	-	-	-	-	-	-
Sloupcová	100%	100%	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze získaných dat je zřejmé, že se tato hypotéza nepotvrdila. Řádkové hodnoty studují daný ročník. Respondenti 3. ročníků nejčastěji pracují na částečný úvazek a v práci prokazují svoji samostatnost, tento výsledek byl potvrzen z 60%. Naopak neplacenou praxi využívají jen z 20% stejně jako práci v jiném oboru. Studenti 4. ročníků často ještě pracují v jiném oboru, především z finančních důvodů, ale absolventi již nejčastěji pracují na částečný úvazek, tak odpovědělo 60% studentů 5. ročníku.

Sloupcové hodnoty sledují právě pracovní zkušenosti. Neplacenou praxi nevyužívají studenti 1. a 2. ročníků. Nejčastěji pracují v jiném oboru nebo na částečný úvazek. Stejně je využita u studentů 4. a 5. ročníků. To potvrzují výsledky posbíraných dat, které pro oba ročníky tvoří 40%. Tito respondenti sbírají pracovní zkušenosti a kontakty při studiu ve formě praxe. Důvodem může být potřeba získat praxi ke své diplomové práci, a nebo uvědomování-si silného konkurenčního trhu.

6.3.2. PH2 = OP22 x OP15

„Studenti ctižádostiví mají největší zájem o informace a o pracovní zkušenosti z oboru s vysokými výdělky a slibnou budoucností.“

V dotazníku respondent vybíral ze dvou osobností. Svoji povahu v případě ucházení se o práci nebo hledání práce mohl charakterizovat jako „spíše flegmatik“ nebo „spíše sangvinik“. Flegmatickou osobností respondent potvrdil, že spíše čeká na nabídky a na výsledky. Naopak sangvinici zdůraznili, že si jdou za svými cíli. Pro tyto charaktery byla stanovena hypotéza, že se zajímají více o práci s vysokými výdělky a slibnou budoucností, než flegmatici.

Kontingenční tabulka č. 2: Osobnost respondenta a zájem o obor

Osobnost respondenta	Zájem o obor			Suma
	Vysoké výdělky	Příbuzenské vztahy	Vlastní zájem	
Spíše flegmatik	21%	17%	62%	100%
	27,27%	62,50%	40,90%	-
Spíše sangvinik	35,60%	6,70%	58%	100%
	72,72%	37,50%	59,09%	-
Řádková	-	-	-	-
Sloupcová	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků zaměřených na sloupcové hodnoty, tedy na důvody zájmu o obor je zřejmé, že vysoké výdělky nejvíce lákají ctižadostivé studenty, ti tvoří téměř 73%. Naopak studenti, kteří se přiklání k osobnosti flegmatika, tedy méně ctižadostivou osobu, jak bylo uvedeno v dotazníku, ovlivňuje slibná budoucnost pouze z 27%.

Řádkové hodnoty se zabývají osobností studenta. Sangvinici nejvíce volili vlastní zájem o obor a to téměř z 60%. Zájem o studium a praxi z oboru mají ctižadostiví studenti pouze z 7% kvůli rodinné tradici, nebo firmě. Naopak méně průbojní respondenti, kteří se zařadili do skupiny flegmatiků, ovlivnily rodinné vztahy z 17%. Ctižadostiví studenti, kteří vědí, v jakém oboru se chtějí uplatnit, ovlivňují vysoké výdělky více než ty, kteří čekají na možné příležitosti.

6.3.3. PH3 = VnP5 x OP16

„Studenti bydlící v Praze se při shánění práce nejčastěji obrazejí přímo na konkrétní firmy.“

Třetí hypotéza se zaměřila na ty respondenty, kteří v dotazníku vyplnili místo bydliště hlavní město. U těchto osob se dá předpokládat, že Prahu znají a při hledání práce se budou nejčastěji obracet na konkrétní firmy. Například díky rodině mají dostatek kontaktů. Naopak studenti z odlehlých krajů se na konkrétní firmu při hledání práce neobracejí. Hlavní město neznají tak dobře a méně se orientují na trhu práce. Dalo by se tedy předpokládat, že budou využívat agentury nebo úřady práce.

Kontingenční tabulka č. 3: Bydliště studenta a způsob získání práce

Bydliště	Rodina přátelé	Úřad práce	Agentura práce	Konkrétní firma	Jiné	Suma
Praha	55,60%	0%	7,40%	18,50%	18,50%	100%
	40,50%	-	28,6%	31,25%	31%	-
Středočeský kraj	48,60%	0%	10,80%	18,90%	21,60%	100%
	49%	-	57,1%	44%	50%	-
Jihočeský kraj	100%	0%	0%	0%	0%	100%
	2,70%	-	0%	0%	0%	-
Jihomoravský kraj	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Karlovarský kraj	100%	0%	0%	0%	0%	100%
	2,70%	-	0%	0%	0%	-
Liberecký kraj	0%	0%	0%	100%	0%	100%
	0%	-	0%	12,50%	0%	-
Královehradecký kraj	100%	0%	0%	0%	0%	100%
	2,70%	-	0%	0%	0%	-
Moravskoslezský kraj	0%	0%	0%	0%	100%	100%
	0%	-	0%	0%	6%	-
Olomoucký kraj	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Pardubický kraj	33,33%	0%	33,33%	0%	33,33%	100%
	2,70%	-	14,3%	0%	6%	-
Plzeňský kraj	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Ústecký kraj	0%	0%	0%	0%	100%	100%
	0%	-	0%	0%	6%	-
Vysočina	0%	0%	0%	100%	0%	100%
	0%	-	0%	12,50%	0%	-
Zlínský kraj	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Řádková	-	-	-	-	-	-
Sloupcová	100%	-	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Tato hypotéza se nepotvrdila. Z řádkových hodnot zaměřených na místo bydliště vyšly nadcházející výsledky. Studenti mající bydliště v hlavním městě volili nejčastější způsob získání práce od rodiny a přátel. Ať již využití jejich kontaktů, doporučení, nebo přímo nastoupení v jejich firmě. Konkrétní firmu využilo k získání práce pouze 18,5% dotázaných z Prahy. Respondenti ze Středočeského kraje, který je v těsné blízkosti za Prahou, mají velmi dobré spojení a většina z nich pracuje v hlavním městě. Práci získali nejčastěji také díky své rodině a přátelům. Konkrétní firmu oslovilo téměř 19%, nejedná se o markantní rozdíl, ale k vyvrácení hypotézy to stačí.

Sloupcové hodnoty, zkoumající způsob získání práce, hypotézu nepotvrdily. Konkrétní firmu nejvíce využily osoby s místem bydliště ve Středočeském kraji. Tyto osoby zastoupily tuto možnost získání práce z 44%, obyvatelé Prahy z 31% a kraj Liberecký a Vysočina z 12,5%.

6.3.4. PH4 = VnP2 x OP14

„Starší studenti shánějí pracovní zkušenosti z důvodu úplné finanční závislosti.“

Studenti 4. a absolvujících ročníků jsou nejčastěji ve věku 24 a více let. Předpokladem je, že mají více finančních závazků než studenti prvních a druhých ročníků.

Kontingenční tabulka č. 4: Studenti a důvody pracovních aktivit

Studenti	Úplná finanční závislost	Finance na volnočasové aktivity	Částečná závislost, pracovní zkušenosti	Úplná nezávislost, pracovní zkušenosti	Suma
1. ročník	25%	75%	0%	0%	100%
	7,14%	14,28%	0%	0%	-
2. ročník	20%	40%	20%	20%	100%
	7,14%	9,50%	3,44%	9,09%	-
3. ročník	0%	20%	40%	40%	100%
	0%	4,80%	6,89%	18,18%	-
4. ročník	5%	35%	35%	25%	100%
	35,70%	33,33%	24,13%	9,09%	-
5. ročník	17,00%	19,50%	46,00%	17,70%	100%
	50%	38%	65,51%	63,63%	-
Řádková	-	-	-	-	-
Sloupcová	100%	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze sloupcových hodnot je volba úplné finanční závislosti z 50% zastoupena absolujícími studenty, studenty ze 4. ročníků z 36%. Naopak nejméně je finanční závislost volena u studentů bakalářského studia. Ti jsou často ještě podporováni rodinami nebo jinak.

Z řádkových výsledků zaměřených na ročníky studia absolventi nejčastěji vybrali, že jsou částečně závislí na vlastních financích, ale především chtějí získat pracovní zkušenost, tuto volbu zaškrtno 46% absolventů. Volba úplné finanční závislosti tedy nebyla jejich nejčastější odpovědí. Téměř 20% z nich potřebuje finance pouze na své volnočasové aktivity, jinak jsou finančně podporováni. U studentů 1. ročníku byl viditelný největší rozdíl v odpovědích. Úplně závislých je 25% a 75% dotázaných studentů prvního ročníku potřebuje finance pouze na své aktivity.

6.3.5. PH5 = VnP1 x OP14

„Muži mají zájem spíše o informace a práci z oboru, kde jsou vysoké výdělnky a slibná budoucnost.“

Zde převažuje jakýsi trend, který není v ČR ještě ukončený. Muž v řadě profesí vydělává více financí a na řadě míst je ve vedoucích pozicích.

Kontingenční tabulka č. 5: Pohlaví respondenta a důvody zájmu o obor

Pohlaví	Vysoké výdělnky	Příbuzenské vztahy	Vlastní zájem	Suma
Muž	41,00%	23,00%	36,00%	100%
	42,86%	62,50%	18,60%	-
Žena	24%	6%	70%	100%
	57,14%	37,50%	81,40%	-
Řádková	-	-	-	-
Sloupcová	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Řádkové hodnoty rozdělnující pohlaví na muže a ženy ukazují zajímavé výsledky. Muže ovlivňují vysoké výdělnky z 41%, jedná se o nejčastěji volený faktor. Vlastní zájem o obor uvedlo 36% mužů a příbuzenské vztahy, jako důvod zájmu o obor pouze 23%. Dotázané ženy uvedly jako ovlivňující faktor nejvíce vlastní (nespecifikovaný) zájem o daný obor a to 81%. Vysoké výdělnky a slibná budoucnost ovlivnila rozhodnutí o oboru 24% žen. Příbuzenské vztahy nebo rodinná firma pouze z 6%.

Sloupcové hodnoty jasně dokazují, že vysoké výdělnky jsou z 57% ženským motivem a pouze z 43% mužským motivem.

6.3.6. PH6 = OP13 x VnP3

PH6: „Práci na plný úvazek využívají nejčastěji studenti 5. ročníků.“

Předpokladem je věk studenta, odpracovaná doba ve firmě a méně studijních hodin v absolventském ročníku. Ten umožňuje studentům pracovat již potřebný počet hodin, který je dán plným úvazkem.

Kontingenční tabulka č. 6: Studovaný ročník a způsob práce

Ročník	Žádné (práce v jiném oboru)	Neplacená praxe	Částečný úvazek	Plný úvazek	Jiné	Suma
1. ročník	50%	0%	50%	0%	0%	100%
	9,50%	0%	5,12%	0%	0%	
2. ročník	60%	0%	20%	20%	0%	100%
	14,30%	0%	2,60%	12,50%	0%	
3. ročník	20%	20%	60%	0%	0%	100%
	4,80%	33,33%	7,70%	0%	0%	
4. ročník	43%	9,52%	43%	0%	4,76%	100%
	42,90%	66,67%	23,10%	0%	33,30%	
5. ročník	15,38%	0%	61,54%	18%	5,12%	100%
	28,60%	0%	61,50%	87,50%	66,67%	
Řádková	-	-	-	-	-	-
Sloupcová	100%	100%	100%	100%	100%	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Studenti 5. ročníků v řádkových hodnotách zvolili práci na částečný úvazek téměř z 62%, práci v jiném oboru 15% a na plný úvazek pracuje 18% dotázaných absolventů.

Plný úvazek zhodnocený ve sloupcových hodnotách zastupuje 87,5% studentů 5. ročníku. Jedná se téměř o absolutní většinu. Hypotéza se tedy potvrdila. Studenti absolvujících ročníků pracují častěji na plný úvazek než studenti nižších roků. Řada z nich po ukončení školy pokračuje v práci pro danou firmu. Studenti tak předcházejí vysoké konkurenci na trhu práce po absolvování.

6.3.7. Zhodnocení stanovených hypotéz

Tabulka č. 17: Zhodnocení stanovených hypotéz

Hypotéza	Sloupcové četnosti	Řádkové četnosti	Výsledek
PH1	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno
PH2	Potvrzeno	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno
PH3	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno
PH4	Potvrzeno	Nepotvrzeno	Nepotvrzeno
PH5	Nepotvrzeno	Potvrzeno	Potvrzeno
PH6	Potvrzeno	Nepotvrzeno	Potvrzeno

Zdroj: Vlastní zpracování

PH1: „Studenti 3. ročníků nejčastěji využívají neplacenou praxi, aby získali praktické informace z daného oboru.“

Pracovní hypotéza č. 1 se nepotvrdila, závislá byla především na výsledcích z řádkových hodnot, které udaly nejčastější odpovědi studentů 3. ročníků. Ti pracují z 60% na částečný úvazek, formou neplacené praxe pracuje pouze 20% z výše uvedených. Tato hypotéza se opírala o fakt, že studenti 3. ročníků musejí splnit bakalářskou praxi. Ta je v řadě případů podniky nabízena právě neplacenou formou. Zaměstnavatelé, kteří nechtějí rozšiřovat svůj tým, umožňují alespoň studentům získávat potřebné zkušenosti. Neplacenou praxi nabízejí častěji státní podniky. Z výsledků sloupcových hodnot byla neplacená praxe nejčastěji volena studenty 4. a absolvujících ročníků. Ti jsou povinni také splnit diplomovou praxi v řádném termínu. Řada z nich je ochotna získávat pracovní zkušenosti i touto formou, aby před blížícím se koncem studia získala vhodné uplatnění. Studenti 3. ročníků ještě mají dostatek času začít hledat zaměstnavatele, proto dávají přednost jiné formě práce. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 1*)

PH2: „Studenti ctižadostiví mají největší zájem o informace a o pracovní zkušenosti z oboru s vysokými výdělky a slibnou budoucností.“

Tato hypotéza se opět nepotvrdila. Pro vyvrácení byly stěžejní výsledky řádkových hodnot, tedy osobnost sangvinika a jeho zájem o studovaný obor. U ctižadostivých

studentů lze předpokládat, že mají jasnou představu budoucího povolání a tu v průběhu studia formují. To však vyvráceno není. Ve výše zmíněné pracovní hypotéze je důležitý výraz „největší důvod zájmu o obor“, to pro respondenty přikloňující se k sangvinikům, je jiný zájem o studovaný obor volený z 58%. Průbojně studenty vysoké výdělky ovlivňují z 36%. Flegmatiky pouze z 21%. Zde je patrný velký rozdíl, ale nepotvrzuje to výše uvedenou hypotézu. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 2*)

PH3: „Studenti bydlící v Praze se při shánění práce nejčastěji obrazejí přímo na konkrétní firmy.“

Hypotéza se opírá o fakt, že respondenti shánějící práci a pocházející z hlavního města mají lepší přístup k potencionálním zaměstnavatelům. Místo svého bydliště dobře znají a orientují se na trhu práce lépe než studenti bydlící v jiném kraji. Předpokladem bylo, že mají snazší přístup k informacím o pracovních poptávkách řady podniků. Nemusejí tak být odkázáni na služby úřadů práce nebo pracovních agentur, ale mohou oslovovat přímo možné zaměstnavatele. Hypotéza byla vyvrácena jak z řádkových výsledků, které se zaměřily na místo bydliště, tak ve sloupcových hodnotách, kde bylo sledováno oslovování konkrétních podniků. Respondenti z Prahy nejčastěji získali práci od rodiny a přátel a to z 56%. Konkrétní firmu oslovilo pouze 18% dotázaných z Prahy. Obyvatelé Středočeského kraje z 19% získali práci přímo po oslovení konkrétního podniku. Rozdíl je malý, ale hypotézu to vyvrací. Další kraje nebyly významně zastoupeny. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 3*)

PH4: „Starší studenti shánějí pracovní zkušenosti z důvodu úplné finanční závislosti.“

Pro výše uvedenou hypotézu jsou klíčové řádkové hodnoty. Ty hypotézu nepotvrdily. Absolvující studenti téměř z 50% odpověděli, že jsou z části závislí na vlastních financích, ale především shánějí pracovní zkušenosti. Studenti 4. ročníků zvolili tuto odpověď také nejčastěji a to z 35%. Pouze 17% dotázaných respondentů 5. ročníků uvedlo, že jsou úplně závislí na svých financích. U studentů 4. ročníků byl tento důvod práce volen pouze z 5%. Zde je patrné, že věkem finanční závislost stoupá, ale nejedná se o relativní většinu. Absolvující respondenti jsou ve velké většině stále finančně

podporování rodinami a příbuznými, jako jejich mladší kolegové. Hypotéza není potvrzena. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 4*)

PH5: „Muži mají zájem spíše o informace a práci z oboru, kde jsou vysoké výdělky a slibná budoucnost.“

Odpovědi tuto hypotézu potvrdili. Jednalo se o nejčastější odpověď mužů v otázce důvodu jejich zájmu o obor. Vysoké výdělky ovlivňují 41% dotázaných mužů. Ženy motivují vysoké výdělky z 24%, z 70% uvedly jiný zájem. Muži získávají lepší pozice a vyšší finanční podmínky. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 5*)

PH6: „Práci na plný úvazek využívají nejčastěji studenti 5. ročníků.“

Absolventi uvedli jako nejčastější odpověď, zastoupenou 62%, práci na částečný úvazek. Ve sloupcových hodnotách je však možnost práce na plný úvazek z 88% zastoupena právě jimi. Sloupcové relativní četnosti jsou pro potvrzení hypotézy klíčové. Studenti 5. ročníků mají méně předmětů a tedy dostatek času pracovat. Pokud jim zaměstnavatel vychází vstříc při školních aktivitách, je tato forma práce možná. Hypotéza se tak potvrdila. (Viz. *Kontingenční tabulka č. 6*)

7. ZÁVĚR

V úvodu diplomové práce na téma „Vývoj nezaměstnanosti v Praze po vzniku samostatné ČR“, byla pozornost věnována charakteristikám nezaměstnanosti a zaměstnanosti, vymezení pojmů s ní bezprostředně souvisejících. Popsány byly dopady nezaměstnanosti, jak sociální, tak ty ekonomické. Charakterizována byla také míra nezaměstnanosti a osoby ekonomicky neaktivní. První kapitola se také věnuje aktivní a pasivní politice zaměstnanosti. Uvedené pojmy byly podstatné zejména z důvodů použití v dalších kapitolách. Dále se práce zabývala nezaměstnaností jako základním makroekonomickým ukazatelem. Důraz byl kladen zejména na trh práce a determinanty, které působí na poptávku a nabídku po práci. Byly předloženy také základními typy nezaměstnanosti, přirozená míra nezaměstnanosti a dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost. K vymezení pojmů souvisejících s nezaměstnaností a trhem práce byly čerpány informace z odborné ekonomické literatury.

Stěžejním bodem práce bylo zaměření na vývoj nezaměstnanosti v hlavním městě od roku 1993. Cílovým rokem byl rok 2009. Pro každé zkoumané období byla přiblížena politická a ekonomická situace v ČR. Stručně byla uvedena historie hlavního města. V úvodu sledování vývoje na trhu práce bylo upozorněno na současné sociálně-ekonomické ukazatele Prahy a nastíněna byla také SWOT analýza hlavního města.

Trh práce v Praze byl ovlivňován řadou faktorů, pro jednotlivá období byly vybrány ty stěžejní a porovnány byly se situací v ČR. Na počátku zkoumaného období, tedy roku 1993, byla pro trh práce významná ekonomická transformace. Po ní začalo docházet k volnému pohybu pracovních sil a konfrontaci nabídky a poptávky. Průměrná nezaměstnanost v ČR byla 2,95% a v hlavním městě 0,3%. Do roku 1997 se míra nezaměstnanosti vyvíjela rozdílným směrem v ČR a v hlavním městě. Česká republika zaznamenávala rostoucí křivku míry nezaměstnanosti, která se dostala až na 4,28%. Míra nezaměstnanosti v Praze naopak od roku 1994 klesala a v roce 1997 se rovnala 0,9%. V dalším období nezaměstnanost silně ovlivnila demografická změna, tedy příliv nových ročníků a snížený odliv ročníků v důchodovém věku. Nabídka práce rostla, jak

v ČR, tak v hlavním městě. Křivka nezaměstnanosti se pohybovala stejným směrem. Před vstupem do Evropské unie a v roce vstupu nezaměstnanost v Praze nevykazovala žádné výrazné změny, pohybovala se kolem 3,5%. V roce vstupu Praha vytvářela 23% HDP ČR, počet pracovních míst překračoval o 60% počet obyvatel. Hlavní město tak získává na přitažlivosti pro trh práce. Změnila se také odvětvová struktura hlavního města. Zvýšil se podíl sféry služeb a snížila se sféra výrobní. Tyto změny vyvolaly příznivý pohyb křivky nezaměstnanosti, která se v roce 2008 v Praze dostala na 2,14%. V roce 2007 a 2008 převažovala dokonce poptávka po pracovnících nad nabídkou práce. Praha v tomto období měla 61% ekonomicky aktivních obyvatel, což byla nejvyšší hodnota z ostatních krajů. Kladnou situaci na trhu práce v Praze ovlivnila, jako většinu států a dalších hlavních měst celosvětová ekonomická krize. V roce 2009 bylo v Praze registrováno 27 979 neumístěných uchazečů o zaměstnání, nabízených volných pracovních míst bylo 10 615, což je jedno pracovní místo na 2,6 uchazeče. Jedná se tak o konec převažující poptávky po pracovnících nad nabídkou práce. Situace na trhu práce se obrací nepříznivě pro uchazeče o zaměstnání.

Praktická část diplomové práce se zaměřila na studenty České zemědělské university, konkrétně Provozně ekonomické fakulty a jejich přípravu na budoucí povolání. Situace na trhu práce se od roku 2009 pro Prahu i pro celou Českou republiku vyvíjí nepříznivě. Uchazeči o zaměstnání se potýkají jak se zvyšujícími nároky zaměstnavatelů, tak se silnou konkurencí. Převažuje nabídka práce nad poptávkou a zaměstnavatelé si tak mohou vybírat. Studenti, kteří po studiu hledají první zaměstnání, narazí na zásadní problém. Zaměstnavatelé vyžadují zkušenosti a praxi v oboru. Studenti ČZU mají dostatek času získávat pracovní zkušenosti již při studiu. Kvantitativní metodou byl zjišťován výzkumný problém „Aktivity studentů PEF v přípravách na budoucí povolání“. Dotazník byl vypracován v elektronické podobě. Pomocí e-mailů a internetového odkazu byl odeslán příslušným respondentům. Od 13. března do 20. března 2010. Bylo vyplněno 109 dotazníků. Veškeré získané údaje byly zpracovány graficky či tabulkově. Stanovený soubor pracovních hypotéz byl pomocí aplikace Excel a sestavených kontingenčních tabulek ověřen. Z šesti předběžně stanovených hypotéz se

potvrdily pouze 2. Ostatní hypotézy se vyvracely. Mezi potvrzené hypotézy patřila PH5 a PH6. Potvrdilo se tedy, že muži mají zájem nejčastěji o obor, kde jsou vysoké výdělků a slibná budoucnost, a že na plný úvazek pracují nejčastěji studenti 5. ročníků.

Míra nezaměstnanosti v roce 2010 stále stoupá. Podle zveřejněných údajů Ministerstva práce a sociálních věcí pro měsíc březen 2010 byla míra nezaměstnanosti v ČR 9,9%. Na jedno pracovní místo nyní připadá 18,2 uchazeče. Nejvíce postižené jsou okresy Teplice, Karviná, Třebíč, Znojmo a Děčín. Taková míra nezaměstnanosti byla v roce 2003, kdy se v ČR rovnala také 9,9%. V hlavním městě se v březnu 2010 míra nezaměstnanosti dostala na 3,9%. Úřad práce Prahy registroval k únoru 2010 celkem 31 961 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů se zvýšil o 12 116 z února 2009. O jedno pracovní místo se v průměru uchází 3,6 zájemce. Hlavní město patří i nadále k regionům s nejnižším podílem lidí bez práce. V hlavním městě se míra nezaměstnanosti za sledované období 1993-2009 na hranici 3,9% nedostala. Nejbližší jí byl rok 2002, kdy se rovnala 3,7%.

Je jen těžko odhadnutelné, jaký bude vývoj nezaměstnanosti. V roce 2007/2008 byla nerovnováha na trhu práce. Jednalo se o vyšší poptávku po pracovnících nad nabídkou. Zaměstnavatelé zvyšovali mzdy, benefity a další výhody. Situace na trhu práce se obrátila, když celý svět zasáhla ekonomická krize. Nerovnováha na trhu práce je stále, nyní však převládá nabídka práce nad poptávkou po pracovnících. Redukce pracovních míst se zmírňuje, ale ještě se nezastavila.

8. SEZNAM LITERATURY

8.1. Odborná literatura

- [1] Buchtová, B., NEZAMĚSTNANOST PSYCHOLOGICKÝ, EKONOMICKÝ, SOCIÁLNÍ PROBLÉM, Praha, Grada Publishing, ISBN 80-247-0179-0
- [2] Had, M., Stach S., Urban L., ČESKÁ REPUBLIKA V EVROPSKÉ UNII ČLENSTVÍ, PŘÍNOSY, VÝZVY, Linde Praha, a.s., 2006, ISBN: 80-7201-611-3
- [3] Jírová, H., TRH PRÁCE A POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI, Praha: VŠE, 1999, ISBN 80-7079-635-9
- [4] Knoll, O., DRUHY NEZAMĚSTNANOSTI A PŘÍČINY JEJICH VZNIKU, Praha, Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, 1993
- [5] Kolektiv autorů, JSME V EVROPĚ ZAMĚSTNATELNÍ, Praha, Národní vzdělávací fond, o. p. s., 2005, ISBN 80-86728-27-7
- [6] Kotýnková, M., Němec O., LIDSKÉ ZDROJE NA TRHU PRÁCE, Kamil Mařík - Professional Publishing, 2003, ISBN 80-86419-48-7
- [7] Kotýnková M., TRH PRÁCE NA PŘELOMU TISÍCILETÍ, Praha, Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006, ISBN 80-245-1149-5
- [8] Mareš, P., NEZAMĚSTNANOST JAKO SOCIÁLNÍ PROBLÉM, 2002, ISBN 80-86429-08-3
- [9] Pačesová, H., Pichaničová, L., EKONOMIKA A PODNIKÁNÍ, Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, ISBN 80-86775-08-9
- [10] Pavelka T., MAKROEKONOMIE, MELANDRIUM, 2007, ISBN 978-80-86175-52-2

[11] Šlapák, T., Z. Pánek, J. Kotous, ZAMĚSTNANOST A PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, Univerzita Karlova v Praze, v nakladatelství Eva Rozkotová – IFEC, ISBN: 80-85889-76-5

8.2.Zdroje z internetu

[12] Wikipedie otevřená encyklopedie [online], 2009 [cit. 2009-12-12]. Dostupný z www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Praha#Historie>

[13] Wikipedie otevřená encyklopedie [online], 2009 [cit. 2009-12-12]. Dostupný z www:http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/14/Praha_mapa_se_znaky.jpg

[14] Praha info [online], 2009 [cit. 2009-09-12]. Dostupný z www: <http://www.prahainfo.cz>

[15] Český statistický úřad [online], 2009 [cit. 2009-02-12]. Dostupný z www: <http://www.czso.cz/>

[16] Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2009 [cit. 2009-9-12]. Dostupné z www:http://portal.mpsv.cz/sz/download/?_piref37_264786_37_264785_264785.typstnez=1&_piref37_264786_37_264785_264785.typstnezct=1#ukaz

[17] Wikipedie otevřená encyklopedie [online], 2009 [cit. 2009-04-12]. Dostupný z www: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CoA_CZ_regions.png

[18] Strategický plán hlavního města 2008 [online], 2009 [cit. 2009-07-11]. Dostupný z www:http://www.urm.cz/uploads/assets/soubory/data/strategicky_plan/cz2008_web.pdf

8.3.Použité zkratky

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FO	Fyzické osoby
HDP	Hrubý domácí produkt
KVN	Kvantitativní výzkum
OH	Obecná hypotéza
OP	Obsahově proměnná
PEF	Provozně ekonomická fakulta
PO	Právnícké osoby
SEV	Sociologicko-empirický výzkum
VnP	Vnější proměnná
VP	Výzkumný problém

8.4. Seznam grafů, tabulek a obrázků

Graf 1.: Nabídka práce	17
Graf 2.: Poptávka po práci	19
Graf 3.: Rovnováha na trhu práce	20
Graf 4.: Dobrovolná nezaměstnanost	23
Graf 5.: Nedobrovolná nezaměstnanost	24
Obrázek č. 1: Hlavní město Praha	27
Obrázek č. 2: Kraje České republiky	29
Tabulka 1.: Sociálně-ekonomické ukazatele Prahy	30
Tabulka 2.: SWOT analýza Prahy pro rok 2004-2008	31
Tabulka 3.: Míra nezaměstnanosti v ČR a v Praze od roku 1993 - 2009	34
Tabulka 4.: Nezaměstnanost v Praze (1993)	35
Tabulka 5.: Demografické údaje Prahy	36
Tabulka 5.: Nezaměstnanost v ČR 1994-1996	37
Tabulka 6.: Nezaměstnanost v Praze	37
Tabulka 7.: Nezaměstnanost v Praze 1997-1999	38
Tabulka 8.: Míra nezaměstnanosti Prahy v roce 2000 - 2004	40
Tabulka 9.: Počet obyvatel Prahy	41
Tabulka 10.: Míra nezaměstnanosti v Praze v roce 2005 - 2008	43
Tabulka 11.: Zaměstnaní cizinci v Praze 2008	43

Graf 7.: Vzdělanostní struktura v Praze 2008	45
Graf 7.: Struktura ekonomicky neaktivních Prahy v roce 2008	46
Graf 8.: Míra nezaměstnanosti v USA a ČR 2007 - 2010	48
Tabulka 12.: Situace v Praze roku 2009	49
Obrázek č. 3: Empirický model	51
Tabulka č. 13: Pohlaví respondenta	58
Tabulka č. 14: Věková skupina	58
Graf č. 9: Bydliště respondenta	59
Graf č. 10: Studovaný obor	60
Graf č. 11: Studovaný ročník	61
Tabulka č. 15: Znalosti a aktivity při studiu ČZU	61
Tabulka č. 16: Vyhledávání informací z oboru	62
Graf č. 12: Aktivity při hledání práce, osobnost respondenta	63
Graf č. 13: Práce při studiu	63
Graf č. 14: Pracovní zkušenosti v oboru, kde se chce student uplatnit	64
Graf č. 15: Důvody práce při studiu	65
Kontingenční tabulka č. 1: Studenti a pracovní zkušenosti	66
Kontingenční tabulka č. 2: Osobnost respondenta a zájem o obor	68
Kontingenční tabulka č. 3: Bydliště studenta a způsob získání práce	69
Kontingenční tabulka č. 4: Studenti a důvody pracovních aktivit	71
Kontingenční tabulka č. 5: Pohlaví respondenta a důvody zájmu o obor	72

Kontingenční tabulka č. 6: Studovaný ročník a způsob práce	73
Tabulka č. 17: Zhodnocení stanovených hypotéz	74

9. PŘÍLOHY

Příloha 1.: Ekonomické subjekty v Praze

Příloha 2.: EU 25 a míra nezaměstnanosti

Příloha 3.: Míra nezaměstnanosti v krajích v roce 2005-2008 (v %)

Příloha 4.: Nezaměstnanost, neumístění uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Praze 2008

Příloha 5.: Zaměstnaní v národním hospodářství podle OKEČ

Příloha 6.: Úvodní dopis (formální)

Příloha 7.: Úvodní dopis (neformální)

Příloha 8.: Dotazník

Příloha 9.: Pohlaví respondenta

Příloha 10.: Bydliště respondenta - tabulka

Příloha 11: Studovaný obor - tabulka

Příloha 12: Studovaný ročník - tabulka

Příloha 13: Zájem o obor

Příloha 1.: Ekonomické subjekty v Praze

Ekonomické subjekty v Praze	1993
Celkem ekonomických subjektů	258 500
Z toho právních subjektů	30 275
Z toho fyzických osob	228 225
Akiové společnosti	1 958
Společnosti s ručením omezeným	16 800
Státní podniky	474
Nezemědělská družstva	1 263
Soukromé podnikatelské FO	228 225

Zdroj: [16]

Příloha 2.: EU 25 a míra nezaměstnanosti

Základní údaje a míra nezaměstnanosti členských států EU 25 pro rok 2004

Stát	Území v tis. km²	Počet obyvatel v mil.	Hustota obyvatel	Míra nezaměstnanosti v %
Belgie	31	10,3	332,3	7,8
Česká republika	79	10,2	129,1	8,3
Dánsko	43	5,4	125,6	5,4
Estonsko	45	1,4	31,1	9,2
Finsko	337	5,2	15,4	8,8
Francie	544	59,5	109,4	9,7
Irsko	70	3,8	54,3	4,5
Itálie	301	57,8	192	8
Kypr	9	0,8	88,9	5
Litva	65	3,5	53,8	10,8
Lotyšsko	65	2,4	36,9	9,8
Lucembursko	3	0,4	133,3	4,8
Maďarsko	93	10,2	109,7	5,9
Malta	0,3	0,4	1333,3	7,3
Německo	357	82,2	230,3	9,5
Nizozemsko	41	16	390,2	4,6
Polsko	313	38,6	123,3	18,8
Portugalsko	92	10	108,7	6,7
Rakousko	84	8,1	96,4	4,8
Řecko	132	10,6	80,3	10,5

Slevenská republika	49	5,4	110,2	18
Slovensko	20	2	100	6
Spojené Království	244	59,8	245,1	4,7
Španělsko	505	39,5	78,2	11
Švédsko	450	8,9	19,8	6,3
EU 25	3972	452	113,9	9

Zdroj: [21]

Příloha 3.: Míra nezaměstnanosti v krajích v roce 2005-2008 (v %)

Míra nezaměstnanosti v krajích v roce 2005-2008 v %

Kraj	2005	2006	2007	2008
Hlavní město Praha	3,25	2,72	2,16	2,14
Jihočeský	6,69	5,68	4,47	4,83
Jihomoravský	10,21	8,82	6,92	6,83
Karlovarský	10,28	9,2	7,32	7,62
Královehradecký	7,33	6,32	4,7	4,81
Liberecký	7,73	7,04	6,05	6,95
Moravskoslezský	14,23	12,58	9,62	8,49
Oloumcký	10,65	8,97	6,73	6,87
Pardubický	8,35	6,91	5,43	5,95
Plzeňský	6,45	5,6	4,43	5,03
Středočeský	6,25	5,32	4,25	4,47
Ústecký	15,41	13,77	10,96	10,26
Vysočina	8,23	7,1	5,63	6,27
Zlínský	9,27	7,75	6,02	6,13

Zdroj: [20]

Příloha 4.: Nezaměstnanost, neumístění uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Praze 2008

Nezaměstnanost, neumístění uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Praze 2008

Údaje	z toho	2008
Míra registrované nezaměstnanosti (%)		2,14

Neumístění uchazeči o zaměstnání celkem		17 433
	ženy	8 940
	absolventi škol a mladiství	904
	občané se zdravotním postižením	1911
V tom ve věku		
	do 19	492
	20-24	1960
	25-29	2350
	30-34	2422
	35-39	1823
	40-44	1686
	45-49	1527
	50-54	2166
	55-59	2370
	60-64	625
	65 let a více	12
v tom se vzděláním	Základní a bez vzdělání	2921
	střední bez maturity	472
	vyučení	4901
	vyučení s maturitou	472
	úplné střední všeobecné s maturitou	979
	úplné střední odborné s maturitou	4200
	vyšší	273
	vysokoškolské	2669
Uchazeči s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		8518
	z toho ženy	4455
Částečně nezaměstnaní		644
	z toho ženy	389
Volná pracovní místa		25 002
z toho:	pro absolventy a mladistvé	2227
	pro občany se zdravotním postižením	552

Zdroj: ČSÚ

Příloha 5.: Zaměstnaní v národním hospodářství podle OKEČ

Zaměstnaní v národním hospodářství podle odvětví OKEČ

Zaměstnaní v tis. osob	OKEČ	2008
Celkem		645,6
A	Zemědělství, myslivost, lesnictví	1,1
B	Rybolov a chov ryb	-
C	Těžba nerostných surovin	-
D	Zpracovatelský průmysl	65,3
E	Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	7,4
F	Stavebnictví	52,6
G	Obchod; opravy motorových vozidel a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	96,7
H	Ubytování a stravování	35,6
I	Doprava, skladování a spoje	61,4
J	Finanční zprostředkování	34,5
K	Činnosti v oblasti nemovitostí a pronájmu; podnikatelské činnosti	114,7
L	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	50,3
M	Vzdělávání	36,9
N	Zdravotní a sociální péče; veterinární činnost	44,2
O	Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	44,6
P	Činnosti domácností	-
Q	Exteritoriální organizace a instituce	-
	Nezjištěno	-

Zdroj: ČSÚ Vlastní zpracování

Příloha 6.: Úvodní dopis (formální)

Vážený studente,

ráda bych tě požádala o vyplnění níže uvedeného dotazníku „Uplatnění studentů Provozně ekonomické fakulty (dále jen PEF) v průběhu studia v pracovním procesu“. Výzkum se zaměřuje na aktivity studentů PEF v přípravách na budoucí povolání. Cílem výzkumu je získat informace, jak se student připravuje na budoucí práci a co dělá proto, aby byl lepší než konkurence.

Tento dotazník má 16 otázek, zaručuji úplnou anonymitu.

Předem děkuji za vyplnění.

Madejová Jana, ČZU – PEF, HKS

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 7.: Úvodní dopis (neformální)

Vážený studente,

také tě děsí číslo 2000? Mě ano, jedná se o počet studentů, kteří každoročně absolvují Provozně ekonomickou fakultu (ČZU) a hledají uplatnění v oboru.

Řada z nich možná v tom samém co ty!!! Co děláš proto, abys byl lepší než těch zbylých 2000?

Tento dotazník je zcela anonymní a tvé praktiky a typy být úspěšnější než kolegové nikde nezveřejníme.

Předem děkuji za vyplnění.

Madejová Jana, ČZU – PEF, HKS

Příloha 8.: Dotazník

Dotazník

Pokyny pro vyplnění dotazníku = zaškrtněte prosím pouze jednu odpověď. Pokud je u otázky uvedeno „více možností“ zaškrtněte více, zda-li Vám odpovědi vyhovují, děkuji.

1. Pohlaví

- Muž
- Žena

2. Věková kategorie

- 18 – 20 let
- 21 – 23 let
- 24 – 26 let
- 27 – a více let

3. Studovaný obor

- Provoz a ekonomie
- Podnikání a administrativa
- Veřejná správa a regionální rozvoj
- Hospodářská a kulturní studia
- Systémové inženýrství
- Economics and Management, Agricultural Economics and Management
- Evropská agrární diplomacie
- Informatika

4. Studovaný ročník

- 1. ročník
- 2. ročník
- 3. ročník

- 4. ročník
 - 5. Ročník
5. V jakém kraji je Vaše trvalé bydliště?
- Praha
 - Středočeský kraj
 - Jihočeský
 - Jihomoravský
 - Karlovarský
 - Liberecký
 - Královohradecký
 - Moravskoslezský
 - Olomoucký
 - Pardubický
 - Plzeňský
 - Ústecký
 - Vysočina
 - Zlínský
6. Jaké jsou Vaše znalosti oboru, v jakém se chcete uplatnit?
- Základní (vyšší orientace v jiném či příbuzném oboru)
 - Pokročilé (studování daného oboru)
 - Odborné (studování a pracovní zkušenosti)
7. Jaké jsou Vaše aktivity při získávání znalostí studiem VŠ?
- Znalosti získané z povinných seminářů
 - Absolvování nepovinných (volitelných) seminářů
 - Certifikáty a jiná nepovinná ohodnocení
8. Jakým způsobem vyhledáváte informace z Vašeho oboru?
- Informace nesbírám
 - Sledováním odborných pořadů v TV, rozhlase
 - Čtení odborné literatury

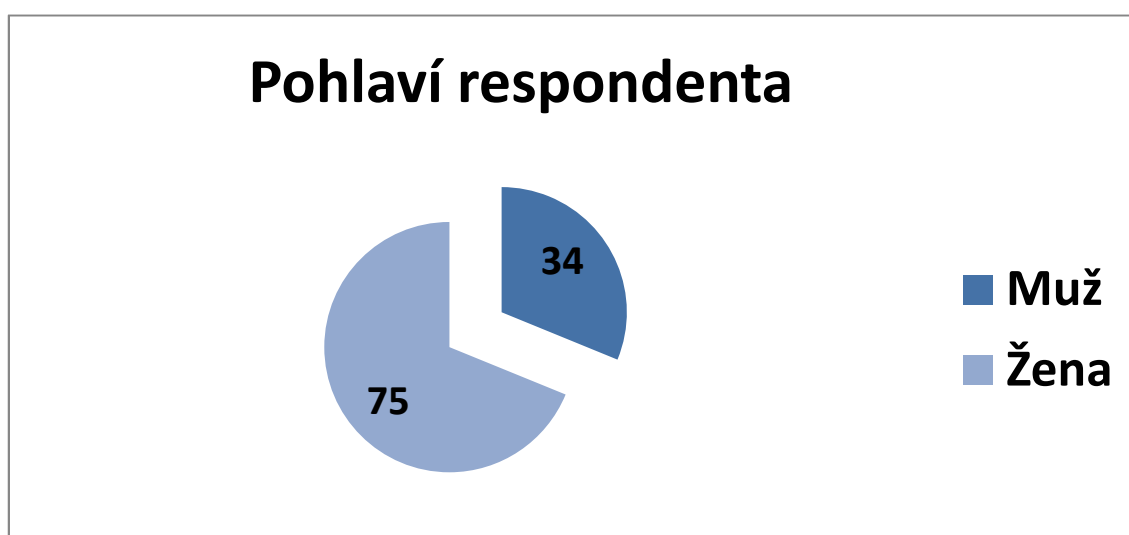
- Informace získané z internetu a jiných informačních systémů
 - Informace získané od zkušenějších kolegů, příbuzných
9. Jak byste charakterizoval/a svoji aktivitu v otázkách hledání práce?
- Pasivní role, čekání na možné nabídky, bez vlastní iniciativy
 - Aktivní role, hledání vhodného uplatnění
10. Jak byste charakterizoval/a Vaší osobnost v případě ucházení se o práci?
- Flegmatický typ („nějak to dopadne“)
 - Spíše sangvinik (jdu si za svým cílem)
11. Pracujete při studiu na VŠ? (Nepracujete, dál nevyplňujte.)
- Ano
 - Ne
12. Místo výkonu práce je v ...
- Praha
 - Jiný kraj
13. Jak jste práci získal/a?
- Rodina, přátelé
 - Úřad práce
 - Agentura práce
 - Konkrétní firma
14. Jaké jsou Vaše pracovní zkušenosti v oboru, ve kterém se chcete v budoucnu uplatnit?
- Žádné (pracuji v jiném oboru)
 - Neplacená praxe, plnění základních úkolů
 - Zaměstnání na částečný úvazek, samostatnost při plnění úkolů
 - Zaměstnání na plný úvazek, samostatnost a odpovědnost
15. Co způsobilo Váš zájem o informace a pracovní zkušenosti z Vašeho oboru?
- Vysoké výdělků, slibná budoucnost
 - Příbuzenské vztahy, rodinná tradice nebo firma
 - Vlastní (jiný) zájem o daný obor

16. Z jakého důvodu pracujete při studiu?

- Jsem úplně závislý na vlastních finančních prostředcích
- Potřebuji finance na své volnočasové aktivity
- Jsem částečně závislý na vlastních financích, ale chci získávat pracovní zkušenosti
- Nejsem závislý na vlastních financích, získávám pracovní zkušenosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 9.: Pohlaví respondenta

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 10.: Bydliště respondenta - tabulka

Bydliště	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Praha	41	37,61
Středočeský kraj	49	44,95
Jihočeský kraj	2	1,83
Jihomoravský kraj	0	0
Karlovarský kraj	1	0,92
Liberecký kraj	4	3,67
Královehradecký kraj	2	1,83
Moravskoslezský kraj	1	0,92

Olomoucký kraj	0	0
Pardubický kraj	5	4,59
Plzeňský kraj	0	0
Ústecký kraj	1	0,92
Vysočina	3	2,75
Zlínský kraj	0	0
Celkem	109	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 11: Studovaný obor - tabulka

Studovaný obor	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Provoz a ekonomie	24	22,02
Podnikání a administrativa	14	12,84
Veřejná správa a regionální rozvoj	31	28,44
Hospodářská a kulturní studia	22	20,18
Systémové inženýrství	1	0,92
Economics and Management	1	0,92
Evropská agrární diplomacie	4	3,67
Informatika	12	11,01
Celkem	109	100

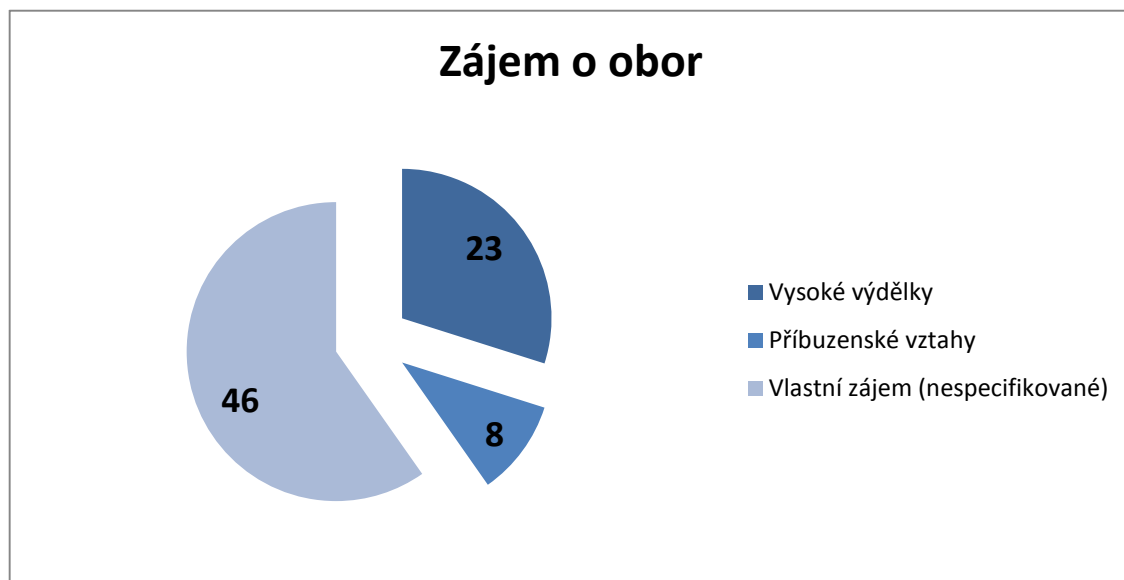
Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 12: Studovaný ročník - tabulka

Studovaný ročník	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
1. ročník	12	11,01
2. ročník	6	5,50
3. ročník	5	4,59
4. ročník	29	26,61
5. ročník	57	52,29
Celkem	109	100

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 13: Zájem o obor

Zdroj: Vlastní zpracování